

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO,
OSNOVNO I SREDNJE
OBRAZOVANJE

***Modularni nastavni planovi i programi
u srednjem stručnom obrazovanju u
Bosni i Hercegovini u periodu 2010-
2021. godine***

**Odjel za srednje stručno obrazovanje,
obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje
i Odsjek za VETIS**

Banjaluka, 2021

SADRŽAJ

Razvoj i implementacija modularnih nastavnih planova i programa	2
Praćenje primjene modularnih nastavnih planova i programa	3
Modularni nastavni planovi i programi u Bosni i Hercegovini	5
Republika Srpska	11
Unsko-sanski kanton	12
Posavski kanton	15
Tuzlanski kanton	17
Zeničko-dobojski kanton	19
Bosansko-podrinjski kanton Goražde	22
Srednjobosanski kanton	24
Hercegovačko-neretvanski kanton	26
Zapadnohercegovački kanton	29
Kanton Sarajevo	30
Kanton 10	33
Brčko distrikt Bosne i Hercegovine	35

Gramatički izrazi u ovom tekstu upotrijebljeni su u jednom rodu i označavaju osobe i muškog i ženskog spola.

Razvoj i implementacija modularnih nastavnih planova i programa

Reformski procesi u srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini imali su za cilj unapređenje kvaliteta kroz modernizaciju nastavnih planova i programa (NPP) u skladu s potrebama tržišta rada i u kontekstu cjeloživotnog učenja. Uvođenje modularnih nastavnih planova i programa započelo je u Bosni i Hercegovini 1998. godine. U periodu 1998-2013. godine, kroz nekoliko projekata, razvijani su i implementirani modularni NPP za 77 zanimanja (PHARE program, PHARE VET Bridging projekt, EU VET 1-4, GTZ).

U prvim godinama, modularne NPP su implementirale samo pilot-škole koje su bile uključene u projekte, tako da su ovi programi sporo prodirali u srednje stručno obrazovanje.

Poljoprivreda i prerada hrane je bila prva porodica zanimanja za koju su u okviru projekta EU VET 1 (2002-04) razvijeni modularni NPP. Projekt EU VET 4 (2011-13) je ponovo bio usmjeren na ovu porodicu zanimanja. Razvijeni su standardi zanimanja za 10 zanimanja iz porodice poljoprivreda i prerada hrane, a potom je urađena revizija modularnih NPP i usklađivanje sa standardima. Oba projekta su uključivala sva ministarstva obrazovanja i sve poljoprivredne škole iz Bosne i Hercegovine.

U oblasti poljoprivrede i prerade hrane najveća je zastupljenost modularnih NPP. Prema podacima za 20011/12. godinu, od 7589 učenika u BiH koji su se obrazovali za zanimanja u oblasti poljoprivrede i prerade hrane, samo 592 se obrazovalo po tradicionalnim NPP. Zastupljenost modularnih NPP je bila 92 %. Školske 2020/21. godine, u Federaciji BiH zastupljenost modularnih NPP u ovoj porodici je 82 % (1653 učenika po modularnim, a 359 po tradicionalnim NPP).

Pored Republike Srpske, ministarstva obrazovanja kantona i Odjel za obrazovanje Brčko distrikta Bosne i Hercegovine su radili na prilagođavanju postojećih ili razvoju novih modularnih NPP. Najviše se radilo na razvoju i primjeni modularnih NPP za zanimanja iz porodica elektrotehnika, mašinstvo i obrada metala, a potom i ugostiteljstvo i turizam.

Poslije dvadeset godina od uvođenja prvih modularnih NPP, u Republici Srpskoj i Brčko distriktu bosne i Hercegovine srednje stručno obrazovanje je u potpunosti zasnovano na modularnim NPP, a u Federaciji BiH primjena je neujednačena po kantonima. U dva kantona se potpuno odustalo od modularnih NPP i primjenjuju se samo tradicionalni (Srednjobosanski i Zapadnohercegovački kanton), a u ostalih

osam kantona učešće modularnih NPP se kreće od simboličnih 6 % pa do oko 77 % učenika obuhvaćenih školovanjem po ovim programima.

Praćenje primjene modularnih nastavnih planova i programa

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje (APOSO) prati primjenu modularnih nastavnih planova i programa u srednjem stručnom obrazovanju u Bosni i Hercegovini.

Prvi izvještaj o primjeni nastavnih planova i programa za srednje stručno obrazovanje u Bosni i Hercegovini u Agenciji je pripremljen za školsku 2010/2011. godinu. Podaci su prikupljeni od ministarstava obrazovanja entiteta/kantona/distrikta i korišteni su podaci iz godišnjih programa rada škola. Prikupljeni su i obrađeni podaci za 194 od 211 srednjih stručnih i mješovitih škola (obuhvaćenost 92 %). Nije se moglo računati na potpunu pouzdanost podataka zbog različitog pristupa u zahtjevima za podacima i neujednačenom načinu organizovanja podataka u godišnjim programima rada škola, kao i u obrađenim podacima ministarstava. Ti podaci su objavljeni u publikaciji *Implementacija nastavnih planova i programa u Bosni i Hercegovini*.

Tokom 2012. godine u okviru EU VET 4 projekta, po modelu i metodologiji Agencije su još jednom prikupljeni i obrađeni kompletni podaci za školsku 2010/2011. godinu (objavljeno u *Izvještaju o primjeni nastavnih planova i programa u srednjim stručnim i tehničkim školama u Bosni i Hercegovini u školskoj 2010/2011. godini s preporukama i akcionim planom za uvođenje modularnih NPP- a u sve stručne i tehničke škole u Bosni i Hercegovini*). Naredni izvještaj koji je pripremila Agencija je *Modularni nastavni planovi i programi u srednjem stručnom obrazovanju u Bosni i Hercegovini u periodu 2010 – 2016. godine*. Podaci iz ovih dokumenata su korišteni za pripremu ovog izvještaja.

Ovaj izvještaj obuhvata period od deset godina, počev od školske godine 2010/11. do 2020/21. Imajući u vidu da u obrazovanju nema brzih promjena i da su one vidljive tek poslije nekoliko godina, posmatrani su podaci za tri školske godine: 2010/11, 2015/16 i 2020/21. Za dva kantona nije bilo dostupnih podataka za 2015/16. godinu (nisu dostavljeni ili su bili nepotpuni) pa su uvršteni podaci za 2014/15.

Izvještaj je prvenstveno usmjeren na analizu podataka o modularnim nastavnim planovima i programima i omogućava da se prikažu i sagledaju kretanja i promjene u primjeni modularnih NPP u Bosni i Hercegovini. Pored toga, obrađeni su i drugi podaci značajni za oblast srednjeg stručnog obrazovanja.

Cilj ovog izvještaja je da pruži podatke i osnov za daljnju analizu i planiranje unapređenja primjene modularnih nastavnih planova i programa u Bosni i Hercegovini.

Za pripremu ovog izvještaja korišteni su podaci iz sljedećih izvora:

- VET IS Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje
- Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
- Federalni zavod za statistiku
- Republički zavod za statistiku Republike Srpske
- Statistika Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Modularni nastavni planovi i programi u Bosni i Hercegovini

Protjeklo je dvadeset godina od uvođenja prvih modularnih NPP u srednje stručno obrazovanje Bosne i Hercegovine. Implementacija ovih NPP je bila neravnomjerna u entitetima i kantonima, a i različitog intenziteta po periodima.

Nivoom implementacije modularnih NPP u prvih deset godina bavila su se dva dokumenta: *Implementacija nastavnih planova i programa u Bosni i Hercegovini (APOS0)* i *Izvjestaj o primjeni nastavnih planova i programa u srednjim stručnim i tehničkim školama u Bosni i Hercegovini u školskoj 2010/2011. godini s preporukama i akcionim planom za uvođenje modularnih NPP- a u sve stručne i tehničke škole u Bosni i Hercegovini (EU VET 4)*. Ovaj izvještaj nastavlja praćenje primjene modularnih NPP u periodu od 2010. do 2020. godine.

Školske 2020/21. godine u srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini upisano je 110 534 učenika, a od toga je u srednjem stručnom obrazovanju 82 954 ili 75,05 %.

Najveći udio srednjeg stručnog obrazovanja u okviru srednjeg obrazovanja ima Brčko distrikt Bosne i Hercegovine sa 85,25 % učenika pa Republika Srpska sa 78,79 % a najmanje je u Federaciji BiH i to 72,76 %.

U okviru nivoa 4 srednjeg stručnog obrazovanja stručne tehničke škole imaju 61 885 učenika (74,60 %), a u okviru nivoa 3 stručne škole imaju 21 069 učenika (25,40 %)¹. Podaci su dati u tabeli 1 i prikazani grafikonom 1.

Tabela 1. Broj učenika po nivou obrazovanja u školskoj 2020/21. godini

ENTITET/KANTON/DISTRIKT	Srednje tehničko obrazovanje		Srednje stručno obrazovanje i obuka	
	Broj učenika	%	Broj učenika	%
FEDERACIJA BiH	37 431	71,99	14 562	28,01
REPUBLIKA SRPSKA	22 749	79,31	5 935	20,69
BRČKO DISTRIKT BIH	1 705	74,88	572	25,12
BOSNA I HERCEGOVINA	61 885	74,60	21 069	25,40

U okviru srednjeg stručnog obrazovanja najveći udio učenika u stručnim tehničkim školama ima Republika Srpska i to 79,31 %², slijedi Brčko distrikt Bosne i Hercegovine sa 74,88 %³, a najmanji udio ima Federacija BiH sa 71,99 % učenika.⁴

¹ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine - Srednje obrazovanje u školskoj 2020/21. godini, 28. 5. 2021.

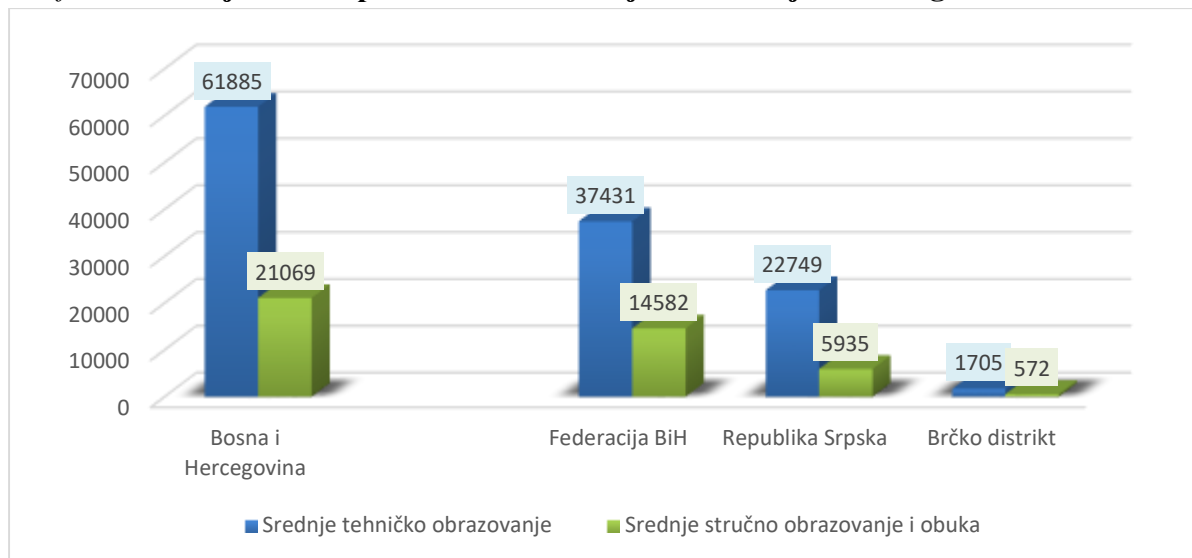
² Republika Srpska, Republički zavod za statistiku – Statistika obrazovanja, godišnje saopćenje broj 125/21

³ Statistika Brčko distrikta BiH – Srednje obrazovanje u školskoj 2020/21, saopćenje od 28. 5. 2021.

⁴ Federalni zavod za statistiku – Srednje obrazovanje u Federaciji BiH, saopćenje od 15. 12. 2020.

Prve godine posmatranog perioda (2010/11) u srednjem stručnom obrazovanju Bosne i Hercegovine bilo je 108 543 učenika.⁵ Školske 2020/21. godine broj učenika je 82 954, što je za oko 25 % manje u odnosu na 2010/11.

Grafikon 1. Broj učenika po nivou obrazovanja u školskoj 2020/21. godini

Srednje stručno obrazovanje u Republici Srpskoj i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine je u potpunosti zasnovano na primjeni modularnih nastavnih planova i programa. U Federaciji BiH njihova primjena je različitog nivoa u kantonima. U posmatranih deset godina bile su različite promjene i kretanja u primjeni modularnih NPP. Zbog toga, pored zbirnih podataka za Bosnu i Hercegovinu, ovaj izvještaj sadrži i pojedinačne analize primjene modularnih NPP za sve kantone pojedinačno.

Primjena modularnih NPP posmatrana je po dvjema osnovama: po broju modularnih NPP koji su u primjeni i po broju učenika koji se školuju po modularnim NPP.

U kantonima Federacije BiH primjenjuju se modularni i tradicionalni nastavni planovi i programi. Školske 2020/11. godine u osam kantona primjenjuju se obje vrste programa, a u dva kantona samo tradicionalni. Pregled broja primjenjivanih nastavnih planova i programa tokom posmatranog desetogodišnjeg perioda dat je u tabeli 2.

Tabela 2. Primjena nastavnih planova i programa po broju kvalifikacija/zanimanja

Nastavni plan i program

Broj kvalifikacija/zanimanja

	2010/2011	2015/2016	2020/2021
	<i>UNSKO-SANSKI KANTON</i>		
<i>Modularni NPP</i>	24	30	35
<i>Tradicionalni NPP</i>	44	56	23
<i>Primjena dva NPP</i>	9	8	9
<i>Ukupno kvalifikacija/zanimanja</i>	59	78	49

⁵ Izvještaj o primjeni nastavnih planova i programa u srednjim stručnim i tehničkim školama u Bosni i Hercegovini u školskoj 2010/11. godini – EU VET 4, 2012. godina

<i>POSAVSKI KANTON</i>			
<i>Modularni NPP</i>	9	12	12
<i>Tradicionalni NPP</i>	14	6	4
<i>Primjena dva NPP</i>	2	1	
<i>Ukupno kvalifikacija/zanimanja</i>	21	17	16

Nastavni plan i program

Broj kvalifikacija/zanimanja

	2010/2011	2015/2016	2020/2021
<i>TUZLANSKI KANTON*</i>			
<i>Modularni NPP</i>	47	46	46
<i>Tradicionalni NPP</i>	53	64	84
<i>Primjena dva NPP</i>	4	21	36
<i>Ukupno kvalifikacija/zanimanja</i>	96	89	94
<i>ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON</i>			
<i>Modularni NPP</i>	28	31	31
<i>Tradicionalni NPP</i>	64	59	49
<i>Primjena dva NPP</i>	5	12	10
<i>Ukupno kvalifikacija/zanimanja</i>	87	78	70
<i>BOSANSKO-PODRINJSKI KANTON</i>			
<i>Modularni NPP</i>	5	6	8
<i>Tradicionalni NPP</i>	22	25	19
<i>Primjena dva NPP</i>		1	
<i>Ukupno kvalifikacija/zanimanja</i>	27	30	27
<i>SREDNJOBOSANSKI KANTON</i>			
<i>Modularni NPP</i>	4	1	0
<i>Tradicionalni NPP</i>	69	61	58
<i>Primjena dva NPP</i>		1	
<i>Ukupno kvalifikacija/zanimanja</i>	73	61	58
<i>HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON</i>			
<i>Modularni NPP</i>	10	11	7
<i>Tradicionalni NPP</i>	72	63	68
<i>Primjena dva NPP</i>	7	6	3
<i>Ukupno kvalifikacija/zanimanja</i>	75	68	72
<i>ZAPADNOHERCEGOVAČKI KANTON</i>			
<i>Modularni NPP</i>	3	2	0
<i>Tradicionalni NPP</i>	19	19	20
<i>Primjena dva NPP</i>		1	
<i>Ukupno kvalifikacija/zanimanja</i>	22	20	20
<i>KANTON SARAJEVO*</i>			
<i>Modularni NPP</i>	40	32	30
<i>Tradicionalni NPP</i>	63	80	79
<i>Primjena dva NPP</i>	9	13	4
<i>Ukupno kvalifikacija/zanimanja</i>	94	99	105
<i>KANTON 10</i>			

<i>Modularni NPP</i>	4	4	4
<i>Tradicionalni NPP</i>	23	26	29
<i>Primjena dva NPP</i>	4	2	1
<i>Ukupno kvalifikacija/zanimanja</i>	23	28	32

Nastavni plan i program

Broj kvalifikacija/zanimanja

	2010/2011	2015/2016	2020/2021
<i>REPUBLIKA SRPSKA *</i>			
<i>Modularni NPP</i>	79		
<i>Tradicionalni NPP</i>			
<i>Primjena dva NPP</i>			
<i>Ukupno kvalifikacija/zanimanja</i>	79		
<i>BRČKO DISTRIKT BOSNE I HERCEGOVINE</i>			
<i>Modularni NPP</i>	33	36	38
<i>Tradicionalni NPP</i>	1		
<i>Primjena dva NPP</i>			
<i>Ukupno kvalifikacija/zanimanja</i>	34	36	38

*Kantoni za koje nedostaju ili su nepotpuni podaci za 2015/16. godinu pa su umjesto te školske godine korišteni podaci za 2014/15. Za Republiku Srpsku nema dostupnih podataka.

U tabeli je vidljivo koliko je modularnih a koliko tradicionalnih NPP primjenjivano tokom posmatranog perioda i kako se to mijenjalo. Također je dat ukupan broj kvalifikacija/zanimanja za koja su se učenici školovali i broj kvalifikacija koje su sticane u okviru jednog kantona po obje vrste NPP.

Pored broja primijenjenih modularnih NPP, značajan pokazatelj implementiranosti modularnih NPP u sistem srednjeg stručnog obrazovanja je broj učenika koji su obuhvaćeni školovanjem po ovim programima. Često ova dva pokazatelja daju slike koje se značajno razlikuju.

Tabela 2. Primjena NPP po broju učenika u školskoj 2020/21. godini

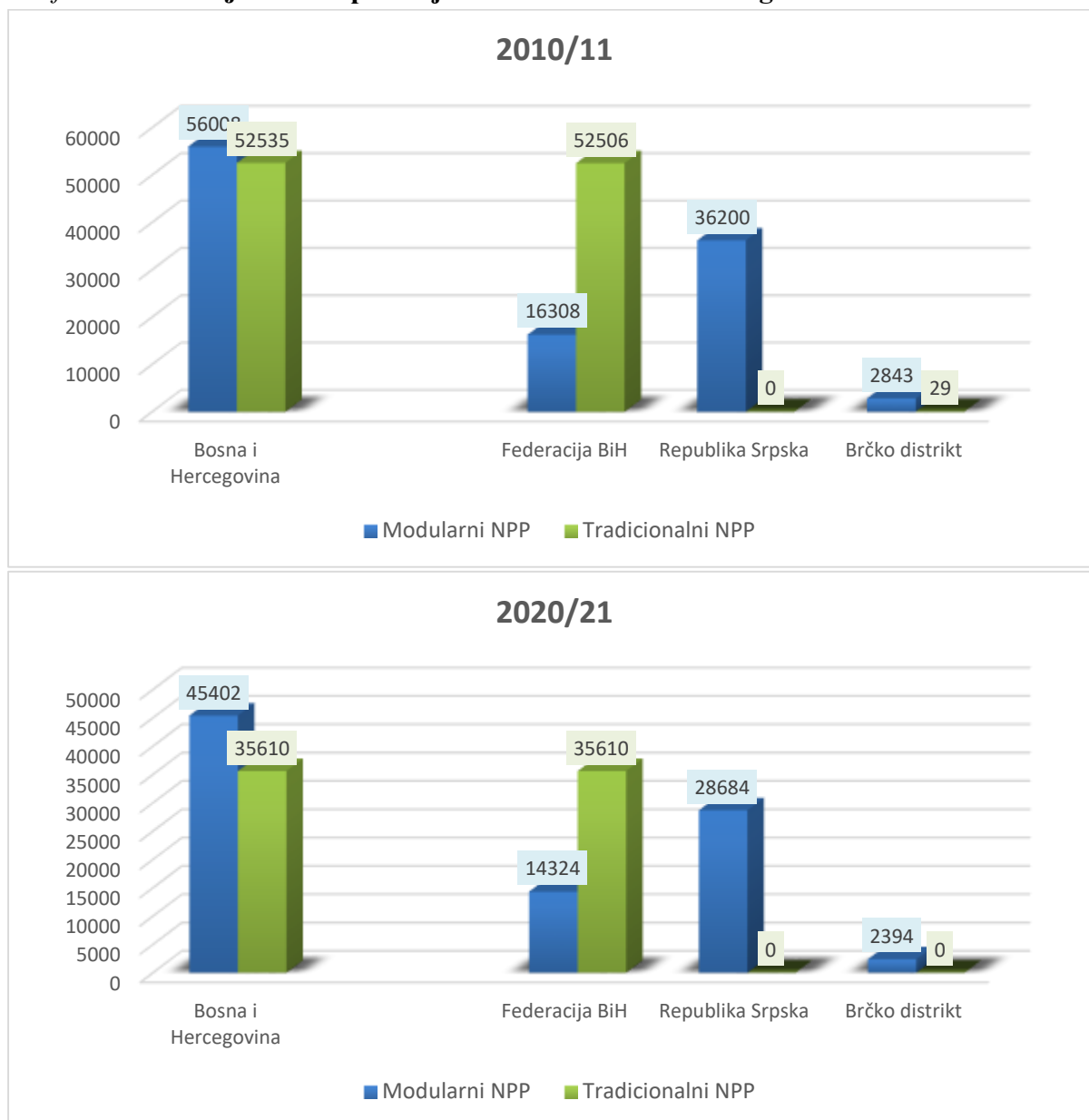
<i>ENTITET/KANTON/DISTRIKT</i>	Modularni NPP		Tradicionalni NPP	
	Broj učenika	%	Broj učenika	%
<i>FEDERACIJA BiH</i>				
<i>Unsko-sanski kanton</i>	3219	54,06	2736	45,94
<i>Posavski kanton</i>	548	77,29	161	22,71
<i>Tuzlanski kanton</i>	6362	57,93	4619	42,07
<i>Zeničko-dobojski kanton</i>	1581	18,92	6777	81,08
<i>Bosansko-podrinjski kanton</i>	232	35,58	420	64,42
<i>Srednjobosanski kanton</i>	0	0	6151	100
<i>Hercegovačko-neretvanski kanton</i>	292	6,03	4552	93,97
<i>Zapadnohercegovački kanton</i>	0	0	1576	100
<i>Kanton Sarajevo</i>	1869	20,01	7473	79,99
<i>Kanton 10</i>	221	16,18	1145	83,82

<i>UKUPNO FBiH</i>	14324	28,69	35610	71,31
<i>REPUBLIKA SRPSKA</i>	28684	100	0	0
<i>BRČKO DISTRIKT BOSNE I HERCEGOVINE</i>	2394	100	0	0
<i>UKUPNO BiH</i>	45402	56,04	35610	43,96

Za analizu primjene modularnih NPP u 2020/21. godini korišteni su podaci o 81 012 učenika ili 97,66 % od ukupno 82 954 učenika u srednjem stručnom obrazovanju. Za Federaciju BiH uvršteni su podaci za 96,04 % učenika (49 934 od ukupno 51 993 učenika). Podaci su dati u tabeli 3.

U početnoj godini posmatranog perioda (2010/11) školovanjem po modularnim NPP u Bosni i Hercegovini bilo je obuhvaćeno 56 008 učenika ili 51,59 % i u narednih deset godina taj broj se smanjio na 45 402 učenika, ali se udio u ukupnom broju neznatno povećao na 56,04 %. Te promjene prikazane su u grafikonu 2.

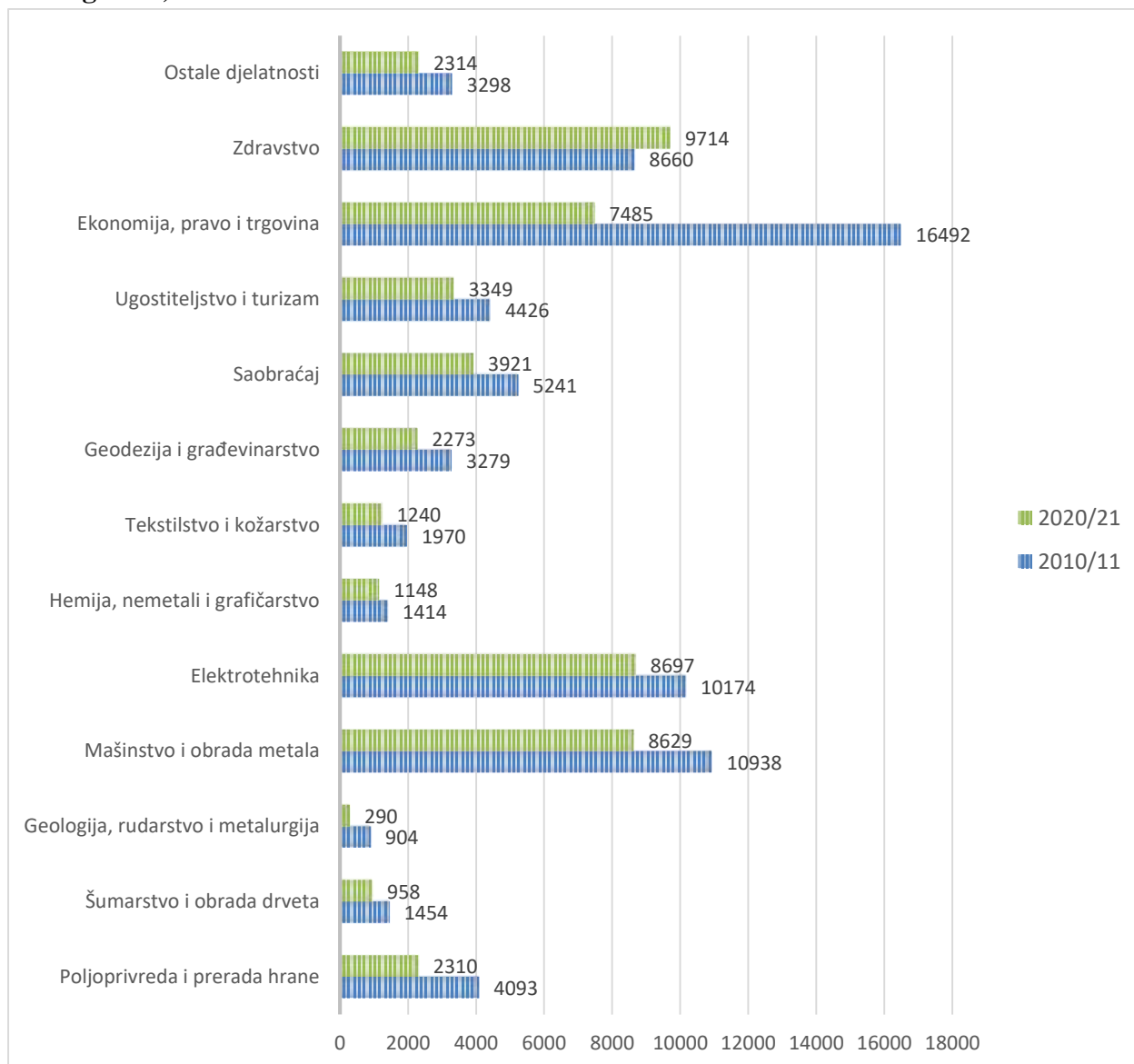
Grafikon 2. Primjena NPP po broju učenika u Bosni i Hercegovini

Školske 2010/11. godine, u Federaciji BiH modularnim NPP bilo je obuhvaćeno 16 308 učenika ili 23,69 % i u narednih deset godina taj broj je smanjen na 14 324 učenika, ali to čini 28,69 % ukupnog broja učenika pa možemo govoriti o veoma malom napretku u primjeni modularnih NPP.

Drugi dio ovog izvještaja odnosi se na promjene u srednjem stručnom obrazovanju koje pokazuju prilagodljivost zahtjevima tržišta rada. U ovom dijelu dati su objedinjeni podaci o broju učenika po porodicama zanimanja za Federaciju BiH i Brčko distrikt Bosne i Hercegovine. Prikaz podataka dat je u grafikonu 3.

Grafikon 3. Broj učenika po porodicama zanimanja (Federacija BiH i Brčko distrikt Bosne i Hercegovine)

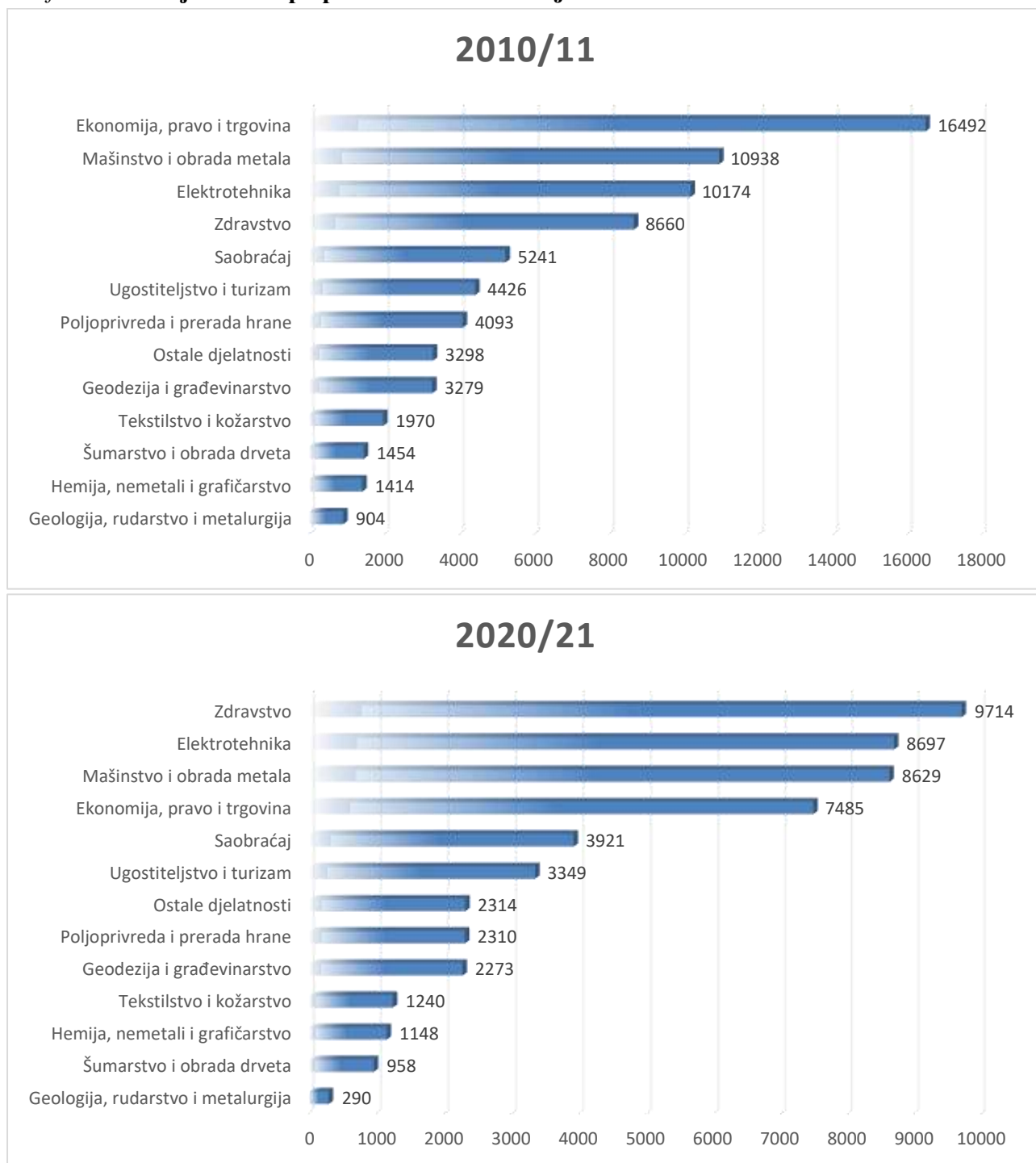

Školske 2010/11. godine najveći broj učenika bio je u porodici zanimanja ekonomija, pravo, administracija i trgovina (16 492 učenika ili 22,79 %). Na drugom mjestu bilo je mašinstvo i obrada metala sa 10 938, zatim elektrotehnika sa 10 174 učenika. Najmanji broj učenika, samo 904, jeste u geologiji, rudarstvu i metalurgiji.

Tokom proteklih deset godina došlo je do promjene na vodećim pozicijama pa je 2020/21. zdravstvo na prvom mjestu po broju učenika, a na početku posmatranog perioda bilo je na četvrtom mjestu. Zainteresovanost učenika za ekonomiju, pravo, administraciju i trgovinu je značajno smanjena pa se ova porodica zanimanja sada nalazi na četvrtom mjestu.

Sve porodice zanimanja imale su značajno smanjenje broja učenika u proteklih deset godina, a najizrazitiji pad je u oblasti ekonomije, prava, administracije i trgovine i to za oko 55 % (16 492 na 7485 učenika). Jedini porast broja učenika bilježi zdravstvo u iznosu od oko 12 % (sa 8 660 na 9714 učenika).

Grafikon 4. Broj učenika po porodicama zanimanja u FBiH i BD

Grafikon 4 prikazuje rangiranu zainteresovanost učenika za sticanje kvalifikacija u pojedinim porodicama zanimanja. Redoslijed porodica zanimanja nije se značajno mijenjao u proteklih deset godina. Četiri porodice zanimanja izrazito drže čelne pozicije, ali je među njima došlo do značajnog pomjeranja pa je ekonomija, pravo, administracija i trgovina, koja je godinama bila na prvom mjestu, sada na četvrtoj poziciji, a zdravstvo je porodica koja privlači najveći broj učenika. Elektrotehnika i mašinstvo i obrada metala su standardno uvijek u vrhu po svojoj atraktivnosti i upisanom broju učenika.

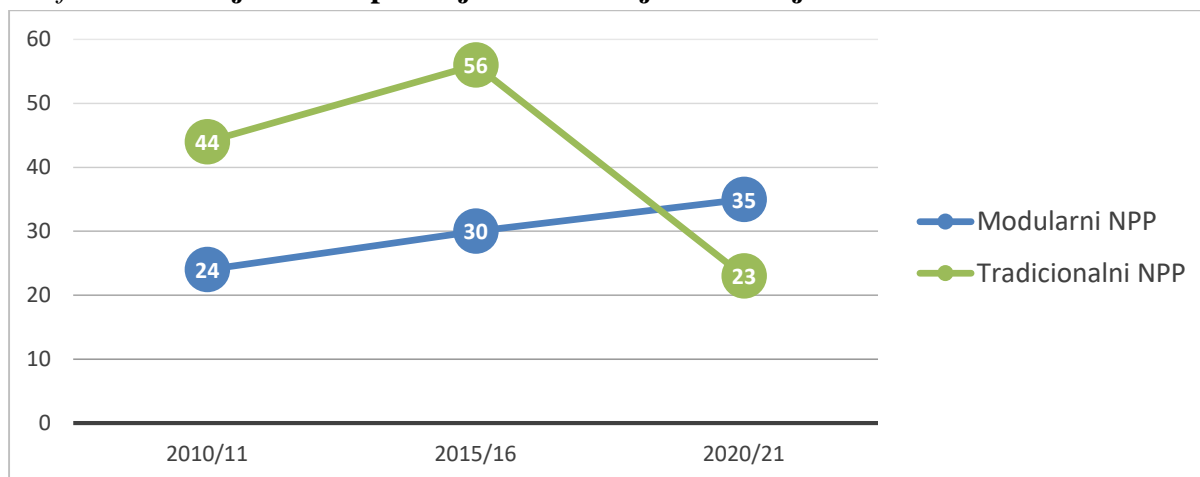
Republika Srpska

Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske je, oslanjajući se na metodologiju projekta EU VET, u periodu 2004-2008. godine, vlastitim kadrovima i sredstvima razvijalo i implementiralo modularne nastavne planove i programe za 94 zanimanja iz Klasifikacije zanimanja. Do 2015. godine razvijeni su modularni NPP za još 10 kvalifikacija/zanimanja. Tokom 2014. godine, u okviru modernizacije NPP za osnovno i srednje obrazovanje formirane su radne grupe za sve porodice zanimanja koje su radile na modernizaciji modularnih NPP u srednjem stručnom obrazovanju i obuci. U narednom petogodišnjem periodu nastavljene su aktivnosti na izradi novih i usklađivanju postojećih NPP sa zahtjevima tržišta rada, tako da je u okviru svih porodica zanimanja u Republici Srpskoj u primjeni više od 130 nastavnih planova i programa.

Unsko-sanski kanton

Unsko-sanski kanton spada u malobrojnu grupu kantona u kojima se, u posmatranom desetogodišnjem periodu, desila značajna promjena u primjeni modularnih nastavnih planova i programa u srednjem stručnom obrazovanju.

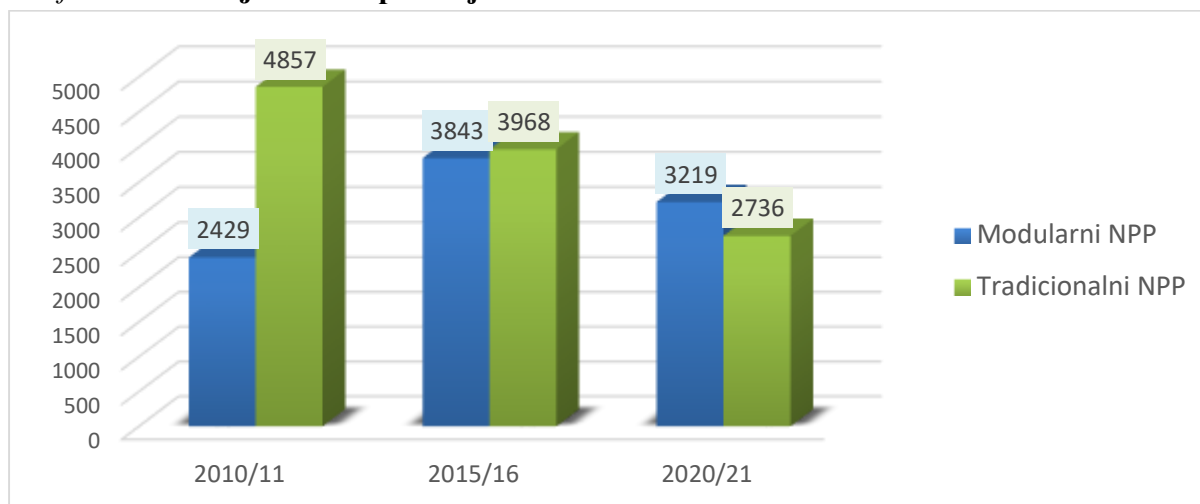
Grafikon 5. Primjena NPP po broju kvalifikacija/zanimanja u Unsko-sanskom kantonu

Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta i Pedagoški zavod USK su nizom aktivnosti promovisali i podsticali implementaciju modularnih NPP (priprema škola, obuke za nastavnike, razvoj novih modularnih NPP). Pošto su promjene u obrazovanju spore i dugotrajne, u prvom petogodišnjem periodu nije došlo do značajnijih rezultata. Tokom drugog petogodišnjeg perioda dogodile su se očekivane promjene i napredak. Na grafikonu 5 jasno je vidljivo presijecanje linije koja pokazuje rast broja primjene modularnih NPP i linije koja pokazuje pad broja kvalifikacija koje se stiču po tradicionalnim NPP. Prvi put je školske 2018/19. u primjeni bilo više modularnih nastavnih planova i programa.

Školske 2020/21. godine za sticanje 35 vrsta kvalifikacija su primjenjivani modularni NPP, a za 23 tradicionalni NPP.

Grafikon 6. Primjena NPP po broju učenika u Unsko-sanskom kantonu

Kada se posmatra zastupljenost NPP prema obuhvaćenom broju učenika, najprije treba ukazati na činjenicu da je broj učenika u srednjem stručnom obrazovanju od 2014/15. godine u stalnom padu. Broj učenika u stručnim i tehničkim školama školske 2014/15. je 7 286, a 2020/21. godine taj broj iznosi 5 955, što je smanjenje ukupnog broja učenika za oko 20%.

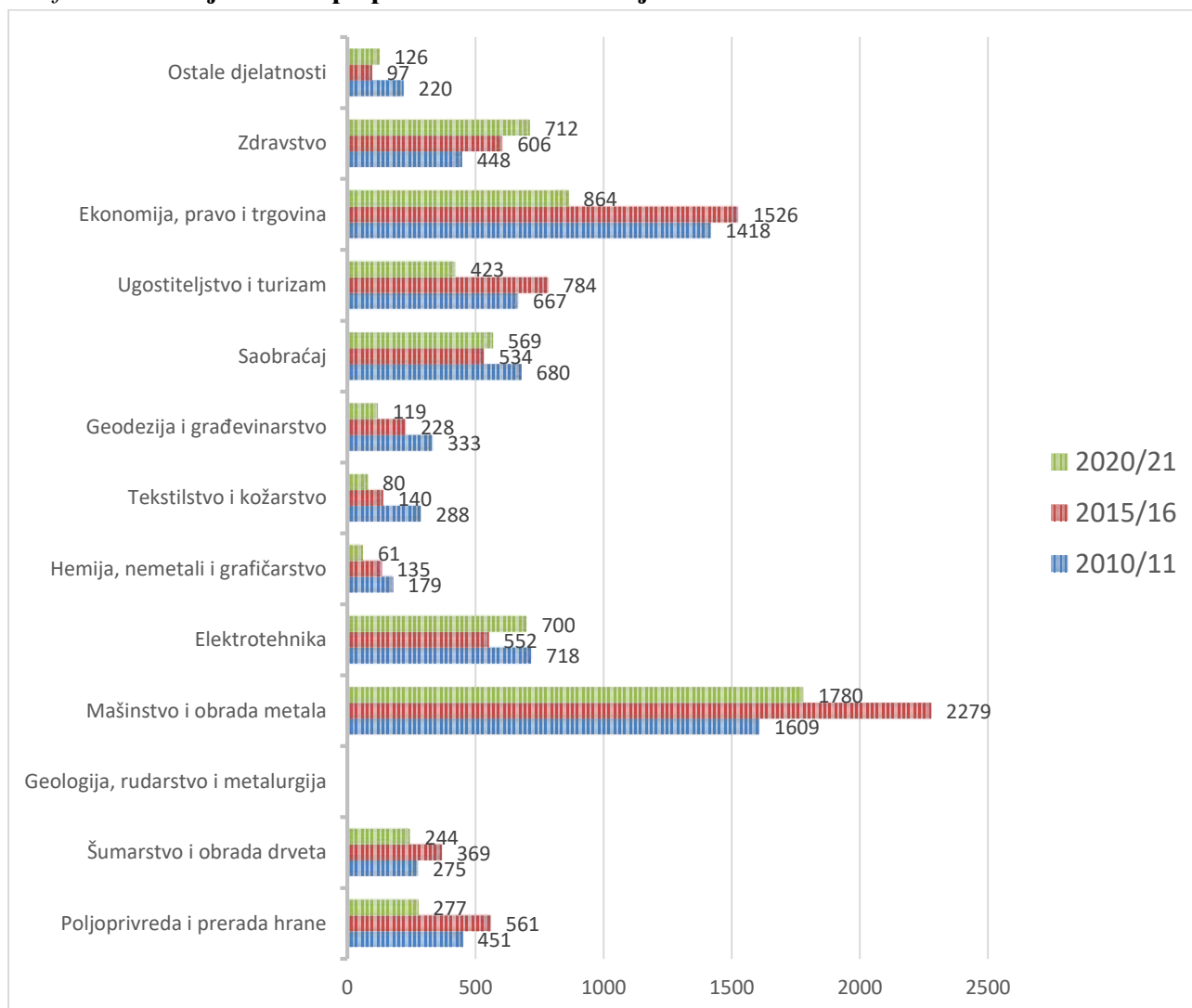
Broj učenika koji se školuju po modularnim NPP je rastao tokom posmatranog perioda (podaci u grafikonu 6). Školske 2010/11. po modularnim NPP se školovalo 2 429 učenika ili 33 %, a 2020/21. obuhvaćeno je 3 219 učenika ili 54 % od ukupno 5 955 učenika.

Prema podacima za 2015/16. godinu, od ukupno 14 škola, u samo tri škole su se u potpunosti primjenjivali modularni NPP za sve obrazovne profile i sve učenike. U narednom petogodišnjem periodu je došlo do rasta nivoa primjene modularnih NPP tako da 2020/21. pet škola primjenjuje u potpunosti samo modularne, šest škola primjenjuje i modularne i tradicionalne, a tri škole rade samo po tradicionalnim NPP.

Za četiri porodice zanimanja primjenjuju se samo modularni NPP, a to su poljoprivreda i prerada hrane; hemija, nemetali i grafičarstvo; ugostiteljstvo i turizam i zdravstvo. Jedino u oblasti saobraćaja obrazovanje i obuka se izvode samo po tradicionalnim NPP. U svim ostalim porodicama zanimanja zastupljeni su i modularni i tradicionalni NPP.

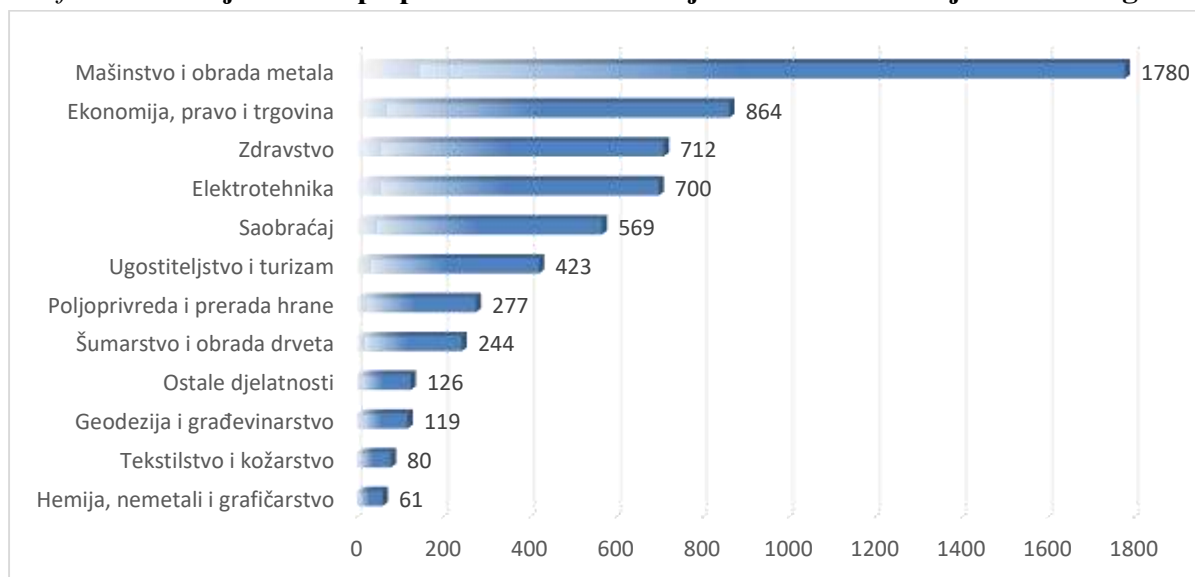
Grafikon 7. Broj učenika po porodicama zanimanja u Unsko-sanskom kantonu

Zastupljene su sve porodice zanimanja osim geologije, rudarstva i metalurgije i u školskoj 2015/16. učenici se školuju za sticanje 49 različitih kvalifikacija.

Podaci o broju učenika po porodicama zanimanja dati su u grafikonu 7. Za Unsko-sanski kanton je specifično da je najveći broj učenika tokom proteklih deset godina uvijek bio u mašinstvu i obradi metala, a zatim u ekonomiji, pravu i trgovini, ali je u periodu 2015-2020. godine vidljiv značajan pad broja učenika u ovim dvjema porodicama zanimanja. Gotovo sve struke imaju pad broja učenika u periodu 2015-2021. godine (osim elektrotehnike i ostalih djelatnosti). Zdravstvo je jedina porodica zanimanja u kojoj je konstantno rastao broj učenika.

Grafikon 8. Broj učenika po porodicama zanimanja u USK u školskoj 2020/2021. godini

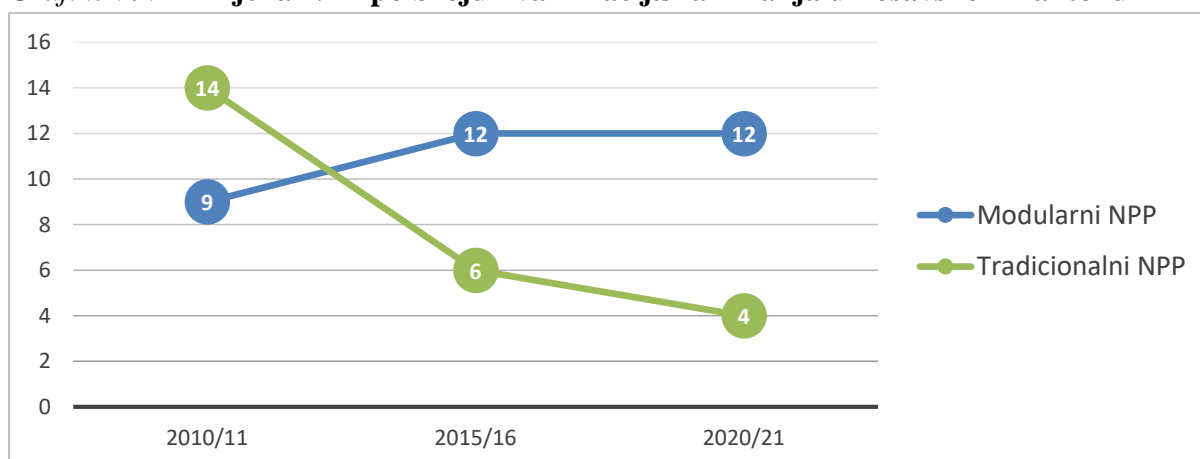

Dominantna zastupljenost mašinstva i obrade metala u srednjem stručnom obrazovanju Unsko-sanskog kantona nastavlja se i 2020/21. godine (grafikon 8). Za sticanje kvalifikacija u ovoj porodici zanimanja školuje se 1780 učenika, što je 30 % ukupnog broja učenika.

Posavski kanton

Srednje stručno obrazovanje Posavskog kantona je u posmatranom periodu doživjelo značajnu promjenu u pogledu vrste nastavnih planova i programa koji se primjenjuju. Prve tri godine nisu donijele nikakve promjene (8-9 modularnih NPP), ali od školske 2014/15. godine raste broj modularnih NPP. Već sljedeće 2015/16. broj modularnih NPP je duplo veći u odnosu na tradicionalne (grafikon 9).

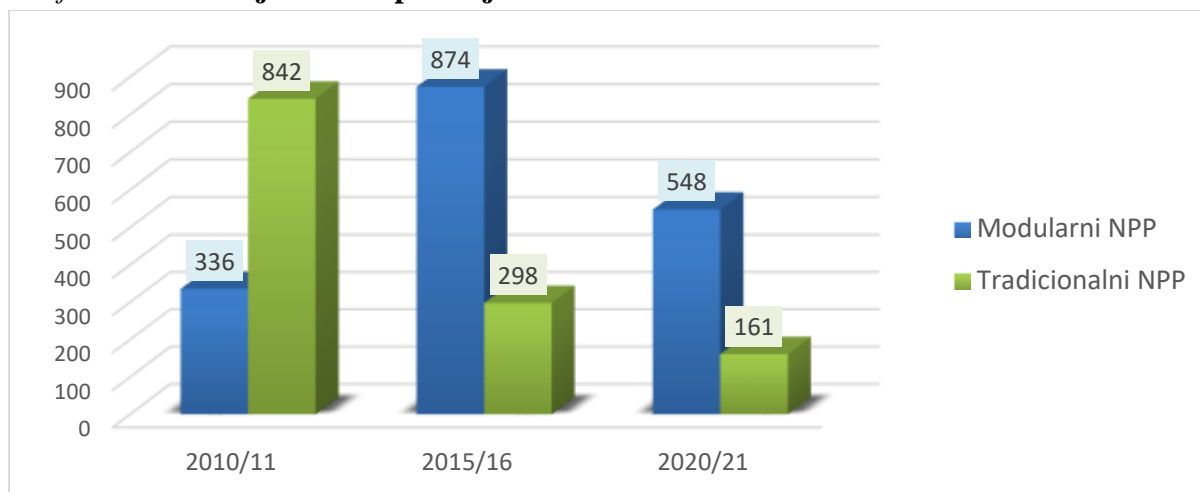
Grafikon 9. Primjena NPP po broju kvalifikacija/zanimanja u Posavskom kantonu

Promjena je još uočljivija kada primjenu modularnih NPP posmatramo prema broju učenika (grafikon 10). Školske 2010/11. godine po modularnim NPP školovalo se 336 ili 29 % učenika da bi 2016. godine bilo obuhvaćeno 874 učenika ili 75 % od ukupno 1172 učenika. U narednom petogodišnjem periodu značajno se smanjuje ukupan broj učenika u srednjem stručnom obrazovanju (za oko 40 %),

ali i dalje raste udio učenika obuhvaćenih modularnim NPP i za 2020/21. to je 548 učenika ili 77 % od ukupno 709 učenika.

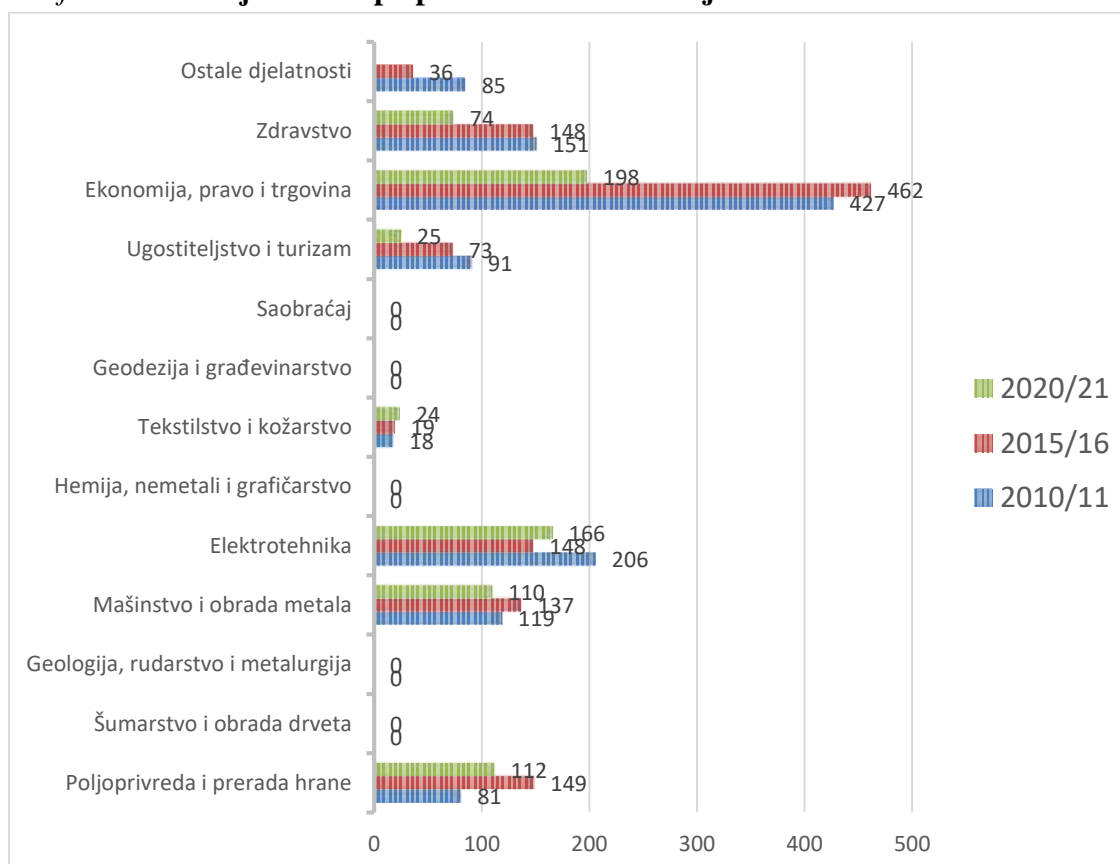
Grafikon 10. Primjena NPP po broju učenika u Posavskom kantonu

Posavski kanton ima tri stručne i tehničke škole od kojih jedna u potpunosti radi po modularnim NPP, a u dvjema školama su zastupljene obje vrste programa.

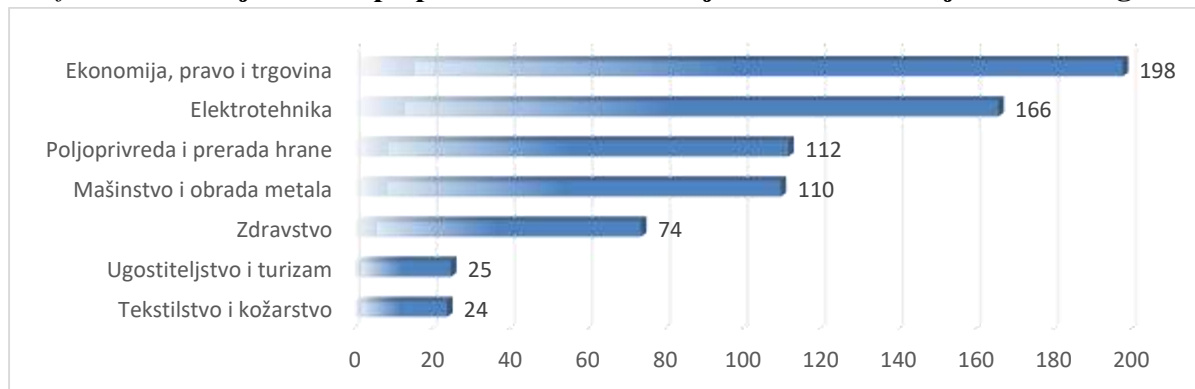
Školske 2020/21. godine za pet porodica zanimanja primjenjuju se samo modularni NPP, a u dvjema porodicama zanimanja su u upotrebi obje vrste programa (mašinstvo i elektrotehnika).

Grafikon 11. Broj učenika po porodicama zanimanja u Posavskom kantonu

Škole Posavskog kantona školuju učenike za sticanje 16 kvalifikacija za zanimanja iz sedam porodica (podaci za 2020/21). U okviru velikog smanjenja broja učenika u srednjem stručnom obrazovanju vidljivo je smanjenje po pojedinim porodicama zanimanja, a posebno u oblasti ekonomije, prava, administracije i trgovine gdje se broj učenika u posljednjih pet godina smanjio za 47 % (sa 462 na 198 učenika). Podaci su prikazani u grafikonima 11 i 12.

Grafikon 12. Broj učenika po porodicama zanimanja u PK u školskoj 2020/2021. godini

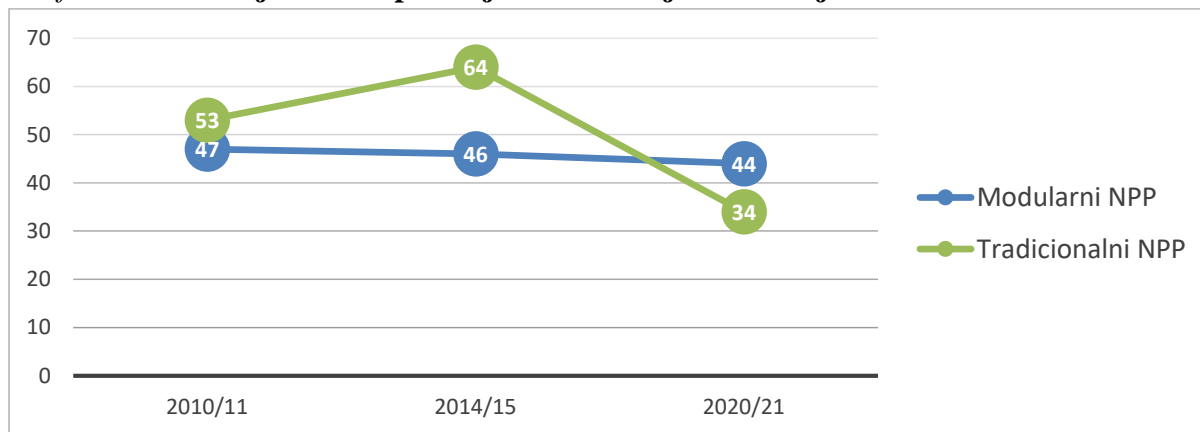
Bez obzira na značajno smanjenje broja učenika u oblasti ekonomije, prava, administracije i trgovine, i školske 2020/21. godine tu je najveći broj učenika, a sljedeća je elektrotehnika.

Tuzlanski kanton

Tuzlanski kanton ima 24 škole u sistemu srednjeg stručnog obrazovanja, a za 2020/21. godinu obrađeni su i uvršteni podaci za 22 škole. Također je srednja referentna godina u ovom izvještaju 2014/15. jer za 2015/16. nije bilo dostupnih podataka o nastavnim planovima i programima.

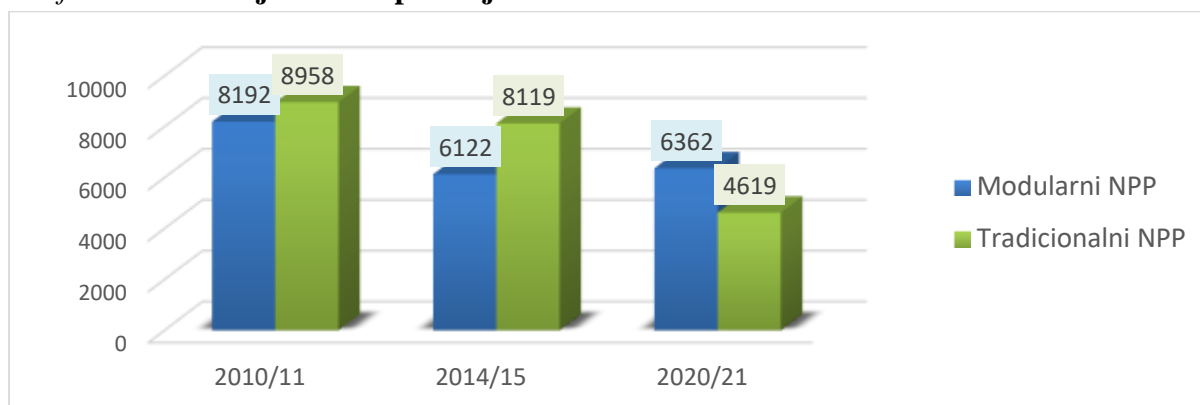
Na početku posmatranog desetogodišnjeg perioda, Tuzlanski kanton je imao najviši nivo primjene modularnih NPP u Federaciji Bosne i Hercegovine. Školske 2010/11. u primjeni je bilo 47 modularnih programa i bila su obuhvaćena 8092 učenika u stručnom obrazovanju ili 47 %. Posmatrano po broju učenika koji se školuju po modularnim NPP, podaci za 2014/15. godinu pokazuju smanjenje u odnosu na 2011/12. jer su obuhvaćena 6122 učenika ili 43 % od 14 241 učenika u srednjem stručnom obrazovanju.

Grafikon 13. Primjena NPP po broju kvalifikacija/zanimanja u Tuzlanskom kantonu

Tokom drugog petogodišnjeg perioda (2015-2020) dolazi do značajnog obrta i preovlađujućeg broja modularnih NPP i broja učenika koji su obuhvaćeni ovim programima. Ta kretanja i promjene prikazani su u grafikonima broj 13 i 14.

Grafikon 14. Primjena NPP po broju učenika u Tuzlanskom kantonu

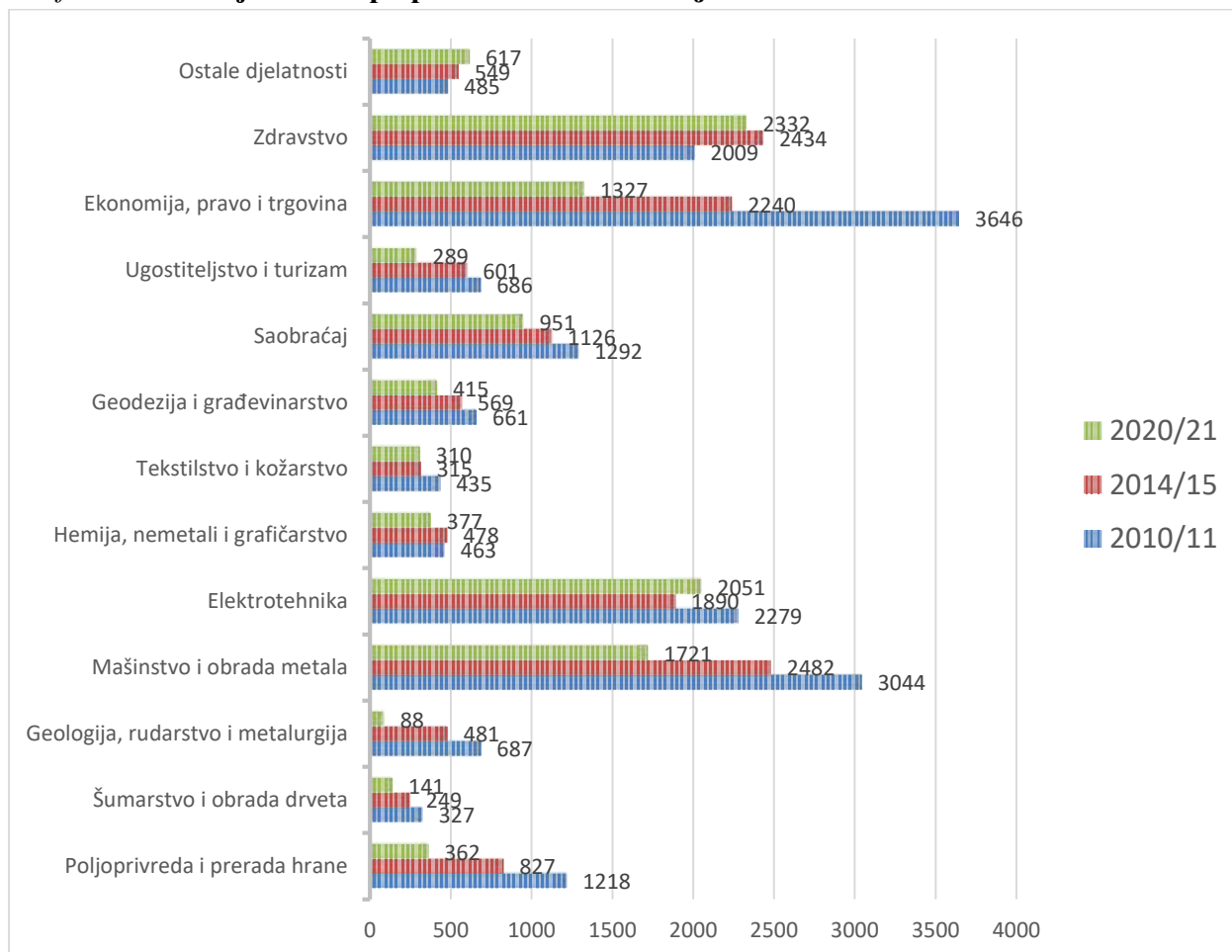
Školske 2020/21. godine u stručnim i tehničkim školama zastupljena su 44 modularna NPP i 34 tradicionalna. Po modularnim NPP školuje se 58 % učenika (6 362 od ukupno 10 981 učenika).

Modularni nastavni planovi i programi se, u različitom obimu, primjenjuju u 19 od posmatranih 22 srednje stručne i tehničke škole u Tuzlanskom kantonu. U tri škole se primjenjuju samo tradicionalni NPP, pet škola je u potpunosti prešlo na modularne NPP a u 14 škola se upotrebljavaju obje vrste programa.

Nivo primjene modularnih NPP je različit po strukama. U četiri porodice zanimanja primjenjuju se samo modularni NPP (poljoprivreda i prerada hrane; tekstilstvo i kožarstvo; ugostiteljstvo i turizam; ekonomija, pravo, administracija i trgovina). Tri porodice zanimanja su ostale samo na tradicionalnim NPP (mašinstvo i obrada metala; hemija, nemetali i grafičarstvo; saobraćaj). U 14 porodica zanimanja zastupljene su obje vrste programa.

U srednjem stručnom obrazovanju Tuzlanskog kantona vidljivo je stalno smanjenje broja učenika. Zastupljene su sve porodice zanimanja (grafikon 15). Školske 2010/11. godine najveći broj učenika su imale struke ekonomija, pravo, administracija i trgovina, ali se tu dogodio najveći pad broja učenika, sa 3646 na 1 327 ili na 36 %. Podaci pokazuju da gotovo sve struke, osim zdravstva i elektrotehnike, imaju smanjenje broja učenika. Treba imati u vidu da smanjenje broja učenika u mašinstvu nije realan podatak jer nedostaju podaci za jednu mašinsku i jednu mješovitu školu koje, prema podacima iz prethodnih godina, školuju oko 500 učenika u ovoj oblasti.

Grafikon 15. Broj učenika po porodicama zanimanja u Tuzlanskom kantonu

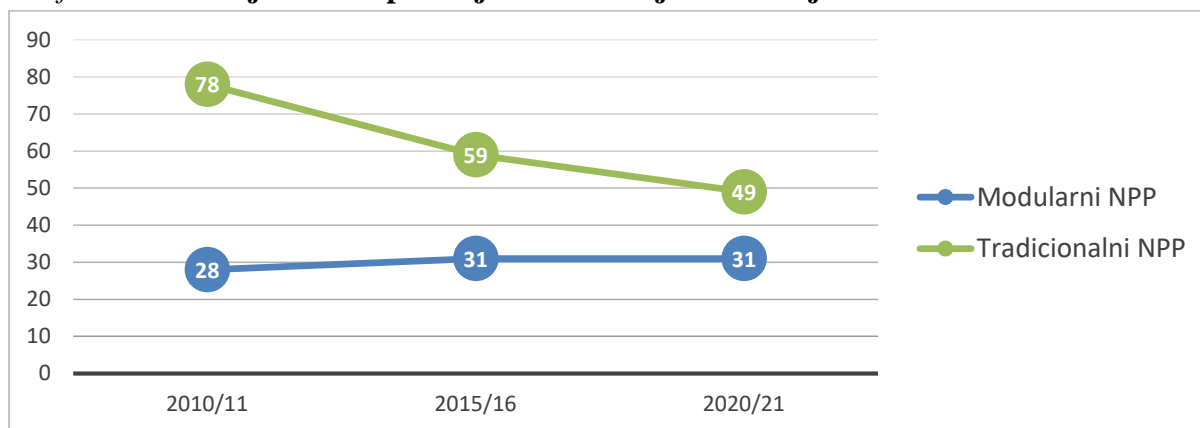

Zeničko-dobojski kanton

Zeničko-dobojski kanton ima 21 školu za srednje stručno obrazovanje, a Agenciji se dostavljaju podaci za 17 škola (samo za 2010/11. obrađeni su podaci za sve škole).

Podaci koji su dati u grafikonu 16 pokazuju da, u posmatranom desetogodišnjem periodu, nije bilo značajnih promjena u primjeni modularnih nastavnih planova i programa i na gotovo ravnoj liniji njihov broj se kreće od 28 do 31.

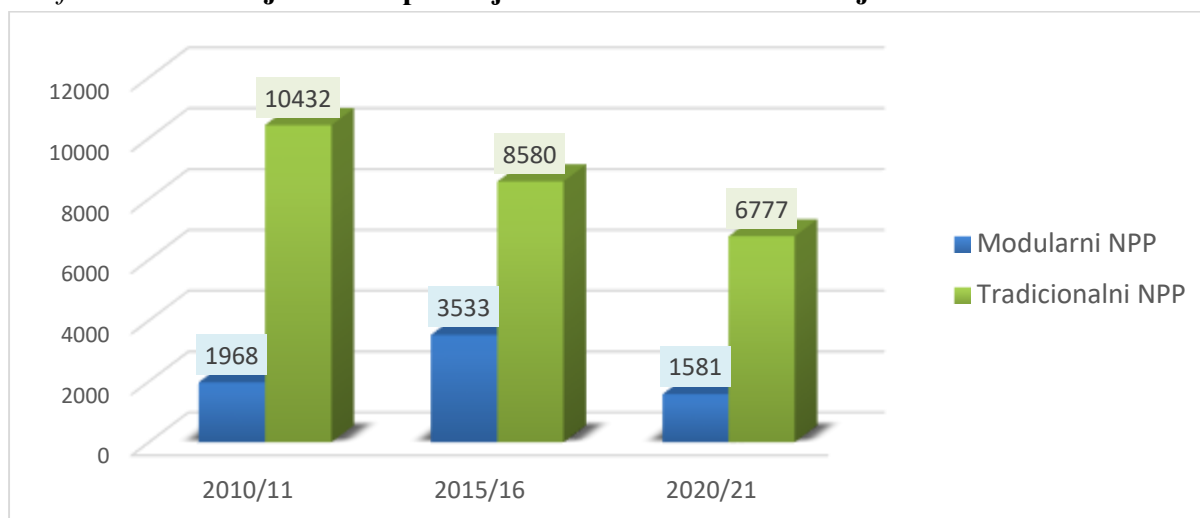
Grafikon 16. Primjena NPP po broju kvalifikacija/zanimanja u ZD kantonu

Dobija se drugačija slika kada se posmatra broj učenika koji su obuhvaćeni školovanjem po modularnim NPP (grafikon 17).

Tokom prvog petogodišnjeg perioda (2010. do 2015.) je došlo do izvjesnog napretka u zastupljenosti modularnih programa jer se obuhvaćenost učenika ovim programima sa 16 % uvećala na 29 %. U narednom periodu dolazi do stalnog smanjenja obuhvaćenog broja učenika, tako da školske 2020/21. godine po modularnim NPP se školuje 1581 učenik što je 19 % od ukupno 8358 učenika.

Grafikon 17. Primjena NPP po broju učenika u Zeničko-dobojskom kantonu

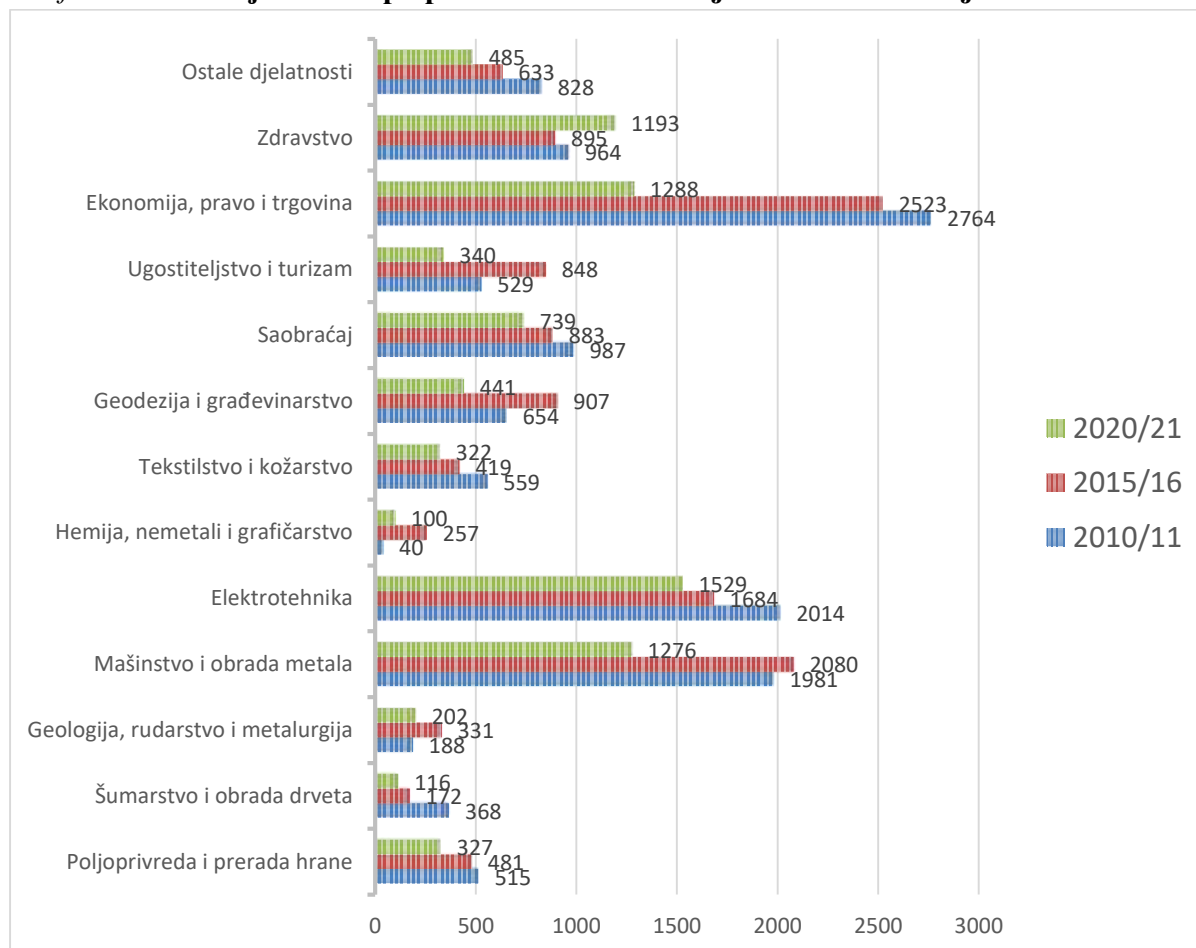

Od sedamnaest stručnih i teničkih škola za koje su dostupni podaci, samo u šest škola zastupljeni su modularni nastavni planovi i programi. Dvije škole primjenjuju samo modularne NPP, a u četiri škole zastupljene su obje vrste programa.

Modularni NPP su u različitom obimu zastupljeni po porodicama zanimanja. Nijedna porodica zanimanja ne koristi u potpunosti samo modularne programe, a najveća zastupljenost je u oblasti poljoprivrede i prerade hrane gdje se primjenjuju modularni NPP, a samo se jedno zanimanje u jednoj školi obrazuje po tradicionalnim NPP. U dvjema porodicama zanimanja zastupljeni su samo tradicionalni NPP (geologija, rudarstvo i metalurgija; hemija, nemetali i grafičarstvo). Za sve ostale porodice zanimanja primjenjuju se obje vrste programa.

U srednjem stručnom obrazovanju Zeničko-dobojskog kantona zastupljene su sve porodice zanimanja i ukupno 70 kvalifikacija/zanimanja u školskoj 2020/21. U prvoj polovini posmatranog perioda najveći broj učenika se opredjeljivao za struku ekonomija, pravo, administracija i trgovina, ali je u toj oblasti došlo i do najvećeg smanjenja broja učenika na 1288 u školskoj 2020/21. godini, što je manje za preko 50 % u odnosu na 2010/11. U posmatranom periodu, većina porodica zanimanja je imala smanjenje broja učenika, a značajniji porast broja učenika bilježi samo zdravstvo (podaci dati u grafikonu 18).

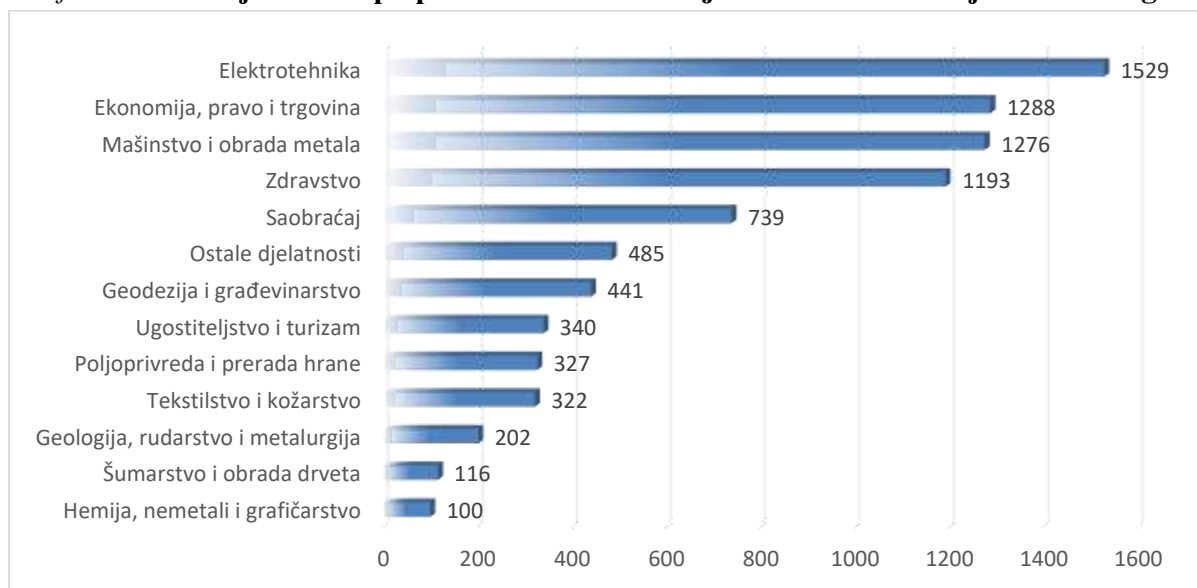
Grafikon 18. Broj učenika po porodicama zanimanja u Zeničko-dobojskom kantonu

Bez obzira na stalno smanjivanje broja učenika, tri porodice zanimanja koje drže vodeću poziciju su: elektrotehnika, koja je izbila na prvo mjesto, ekonomija, pravo, administracija i trgovina, a slijedi mašinstvo i obrada metala. Posljednjih godina vodećoj trojci se pridružilo zdravstvo (podaci u grafikonu 19).

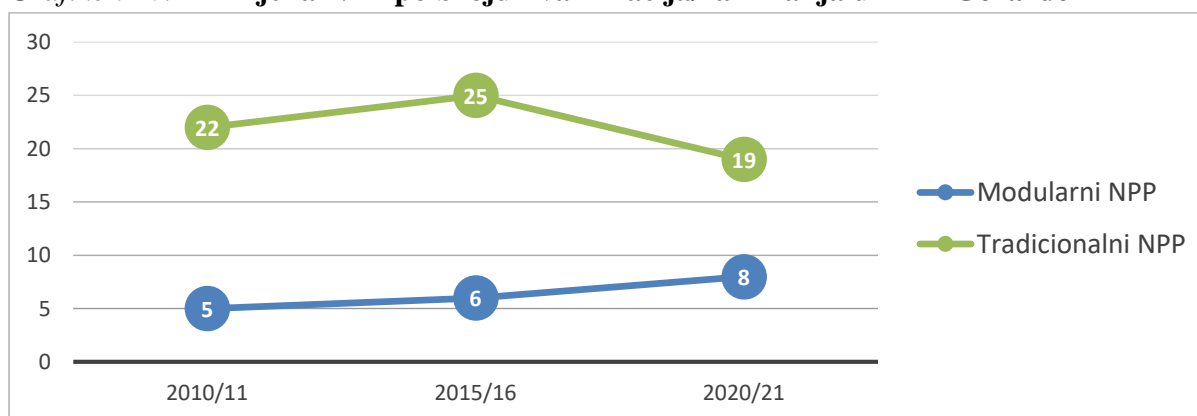
Grafikon 19. Broj učenika po porodicama zanimanja u ZDK u školskoj 2020/2021. godini

Bosansko-podrinjski kanton Goražde

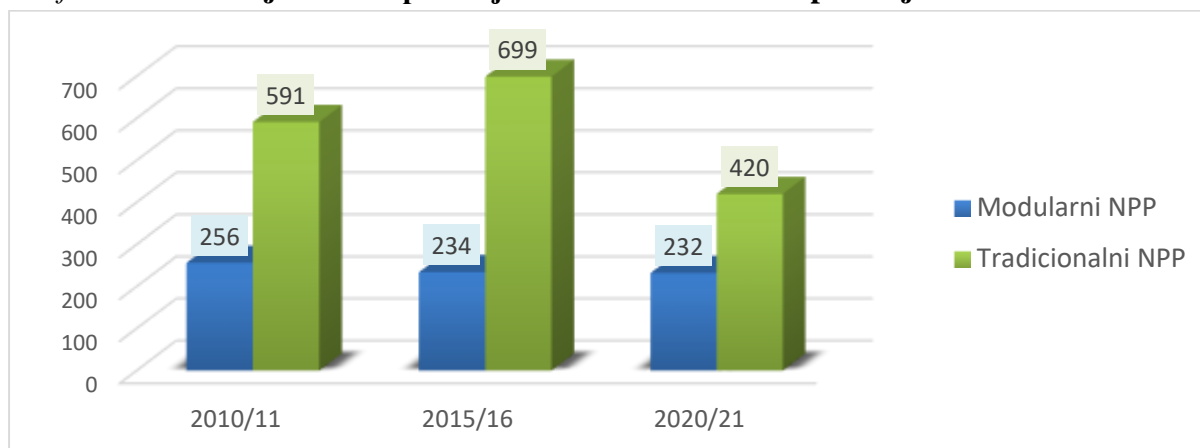
Srednje stručno obrazovanje Bosansko-podrinjskog kantona Goražde nije doživjelo nikakve značajne promjene u zastupljenosti modularnih i tradicionalnih nastavnih planova i programa u posmatranom desetogodišnjem periodu. Broj modularnih NPP je nekoliko puta manji u odnosu na tradicionalne i u rasponu je od pet do osam kvalifikacija/zanimanja. Podaci dati u grafikonu 20 prikazuju primjenu modularnih i tradicionalnih NPP kao dvije odvojene, skoro ravne linije.

Grafikon 20. Primjena NPP po broju kvalifikacija/zanimanja u BPK Goražde

Posmatrano po broju učenika, u prvom petogodištu, zapaža se pad u primjeni modularnih programa. Školske 2010/11. godine, po modularnim NPP se školovalo 256 učenika ili 30 %, a školske 2015/16. broj učenika je 234, što je 25 % od ukupno 933 učenika u srednjem stručnom obrazovanju. U drugom petogodišnjem periodu dolazi do značajnog smanjenja ukupnog broja učenika, ali raste udio učenika koji se školuju po modularnim NPP i školske 2020/21. godine obuhvaćeno je 36 % učenika (grafikon 21).

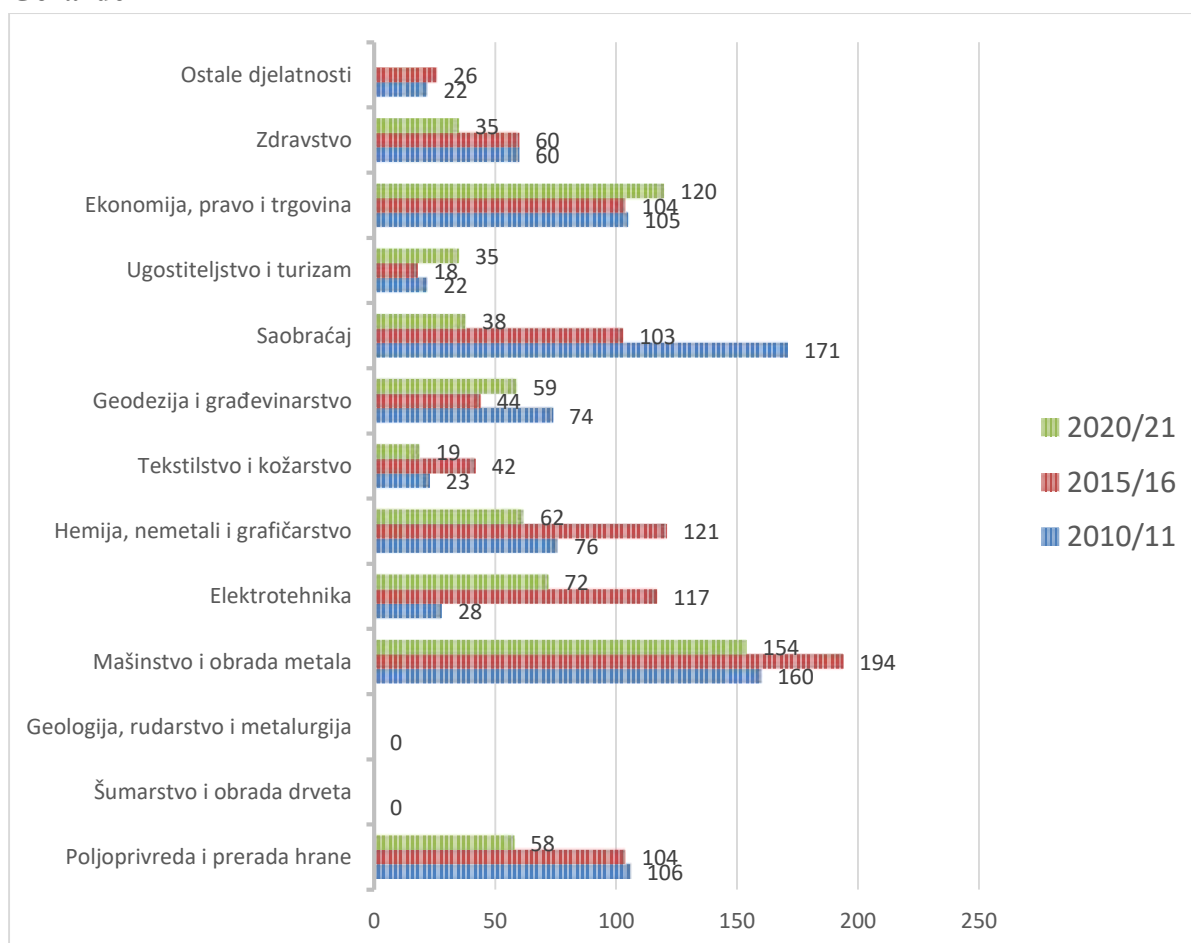
Grafikon 21. Primjena NPP po broju učenika u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde

Bosansko-podrinjski kanton Goražde ima tri stručne i tehničke škole. Interesantno je da se u jednoj školi primjenjuju samo modularni NPP, u jednoj samo tradicionalni i u jednoj obje vrste programa (podaci za školsku 2020/21. godinu).

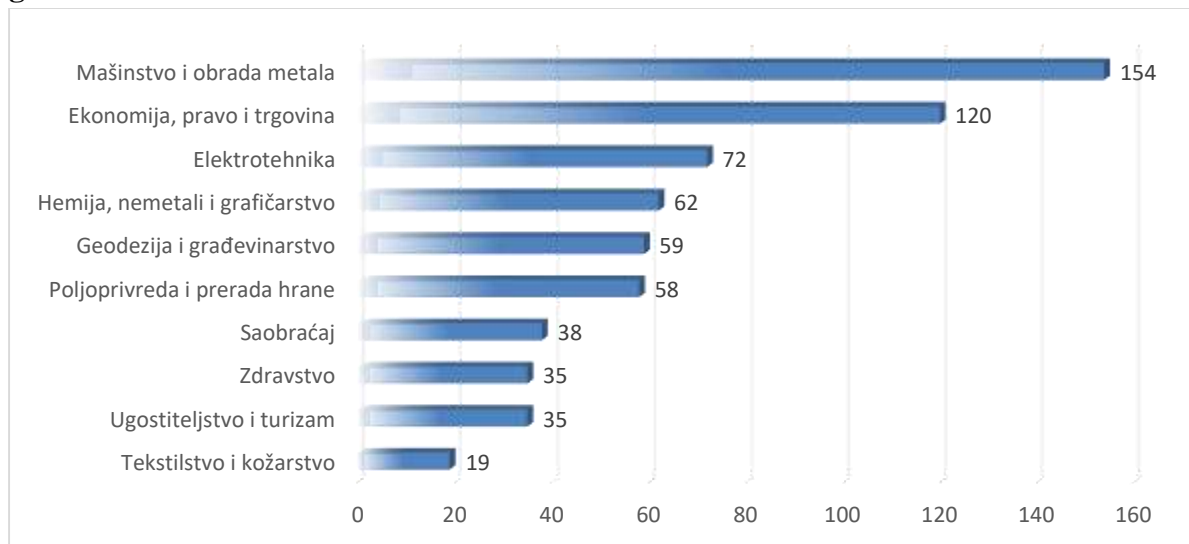
Prema podacima za 2020/21. godinu, učenici se školuju za sticanje 27 kvalifikacija iz deset porodica zanimanja. Za četiri porodice zanimanja u primjeni su samo modularni NPP (poljoprivreda i prerada hrane; tekstilstvo i kožarstvo; ugostiteljstvo i turizam; ekonomija, pravo, administracija i trgovina), a za ostale porodice samo tradicionalni NPP.

Grafikon 22. Broj učenika po porodicama zanimanja u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde

Dvije izrazito vodeće porodice zanimanja po broju učenika u 2020/21. su mašinstvo i ekonomija (zajedno imaju 42 % učenika). Prethodnih deset godina većina porodica zanimanja je imala smanjenje broja učenika, a najizraženije je u oblasti saobraćaja i poljoprivrede i prerade hrane (grafikoni 22 i 23).

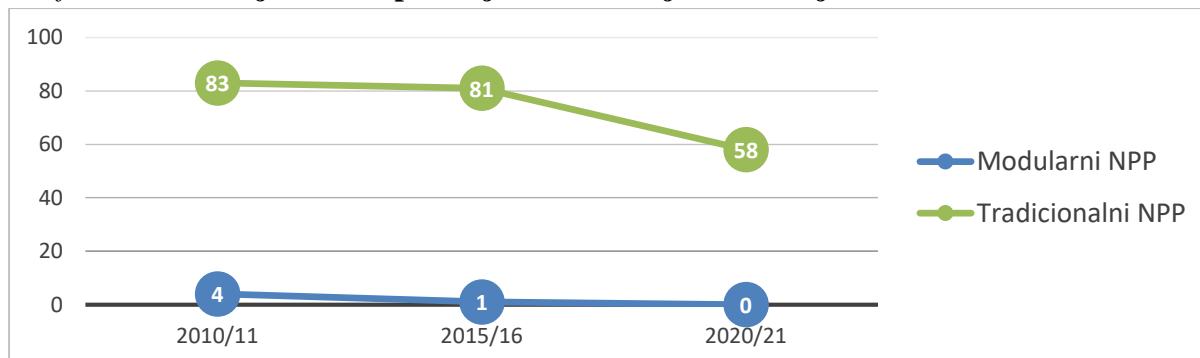
Grafikon 23. Broj učenika po porodicama zanimanja u BPK Goražde u školskoj 2020/21. godini

Srednjobosanski kanton

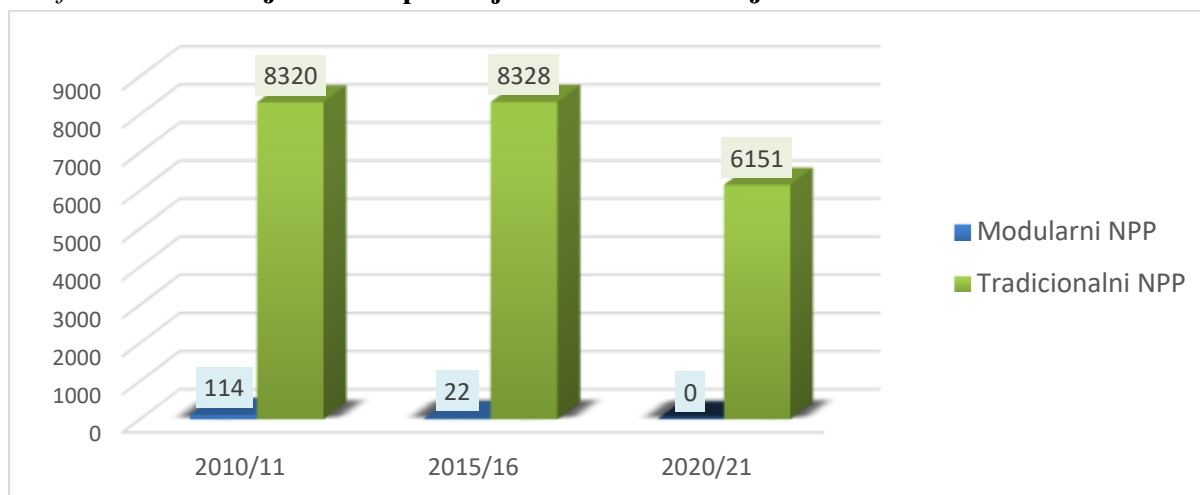
Srednjobosanski kanton je jedan od dva kantona koji u srednjem stručnom obrazovanju ima samo tradicionalne nastavne planove i programe.

Grafikon 24. Primjena NPP po broju kvalifikacija/zanimanja u SBK

Prema podacima za posmatrani period, školske 2010/11. godine modularni NPP su se primjenjivali za četiri zanimanja, a 2011/12. za sedam zanimanja. U narednim godinama se odustalo od primjene modularnih nastavnih planova i programa. Već 2015/16. godine po modularnom NPP se školuje samo jedno zanimanje (električar), samo u jednoj školi i obuhvaćeno je simboličnih 22 učenika ili 0,26 %, a od 2018/19. taj broj je nula (grafikoni 24 i 25).

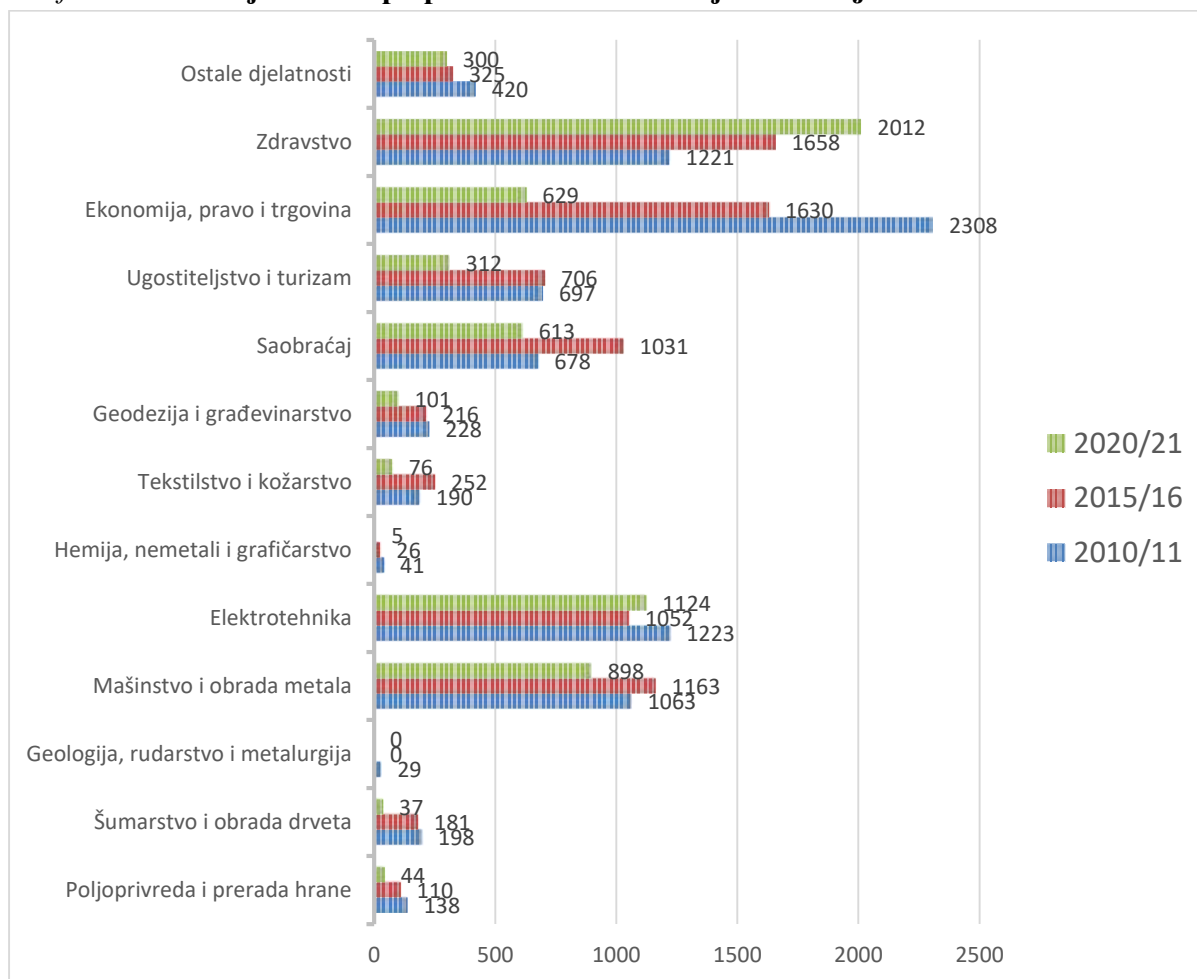
Grafikon 25. Primjena NPP po broju učenika u Srednjobosanskom kantonu

Trend smanjenja broja učenika u prethodnih deset godina je izražen i u Srednjobosanskom kantonu, tako da je 2020/21. godine, u 22 stručne i tehničke škole, ukupan broj učenika 6151, što je za 27 % manje u odnosu na 2010/11.

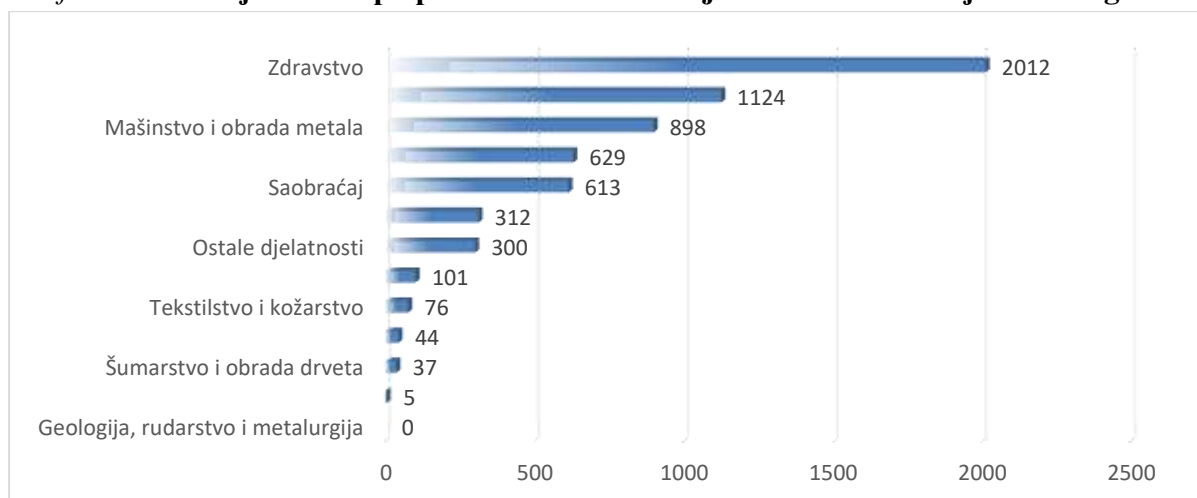
Školske 2020/21. godine učenici se školuju za sticanje 58 kvalifikacija u 12 porodica zanimanja (nema geologije, rudarstva i metalurgije). U posmatranom periodu sve porodice su imale smanjenje broja učenika, ali je to najizraženije u oblasti ekonomije, prava, administracije i trgovine (podaci u grafikonu 26).

Grafikon 26. Broj učenika po porodicama zanimanja u Srednjobosanskom kantonu

U Srednjobosanskom kantonu je specifičan stalni porast broja učenika u oblasti zdravstva. Školske 2020/21. u ovoj porodici zanimanja je 2012 učenika, što čini 33 % ukupnog broja učenika u srednjem stručnom obrazovanju (grafikon 27).

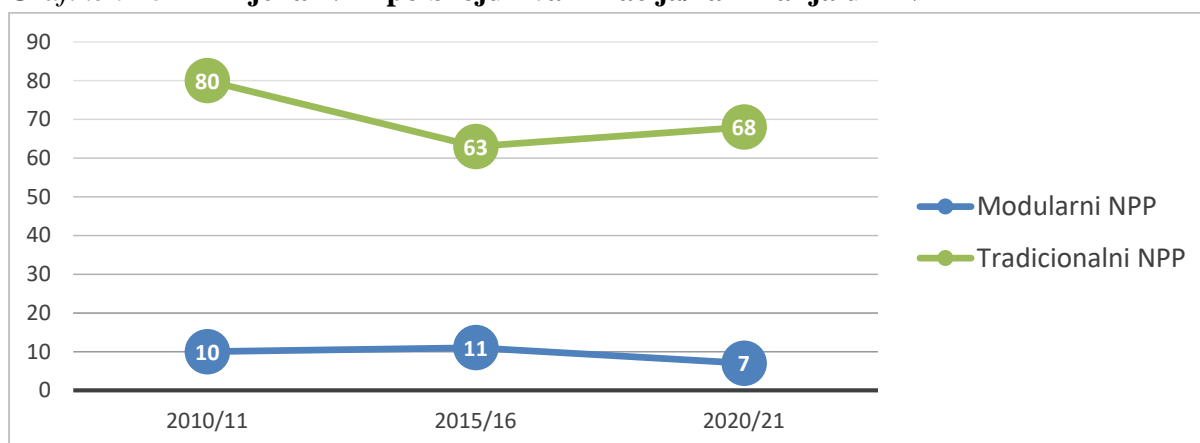
Grafikon 27. Broj učenika po porodicama zanimanja u SBK u školskoj 2020/21. godini

Hercegovačko-neretvanski kanton

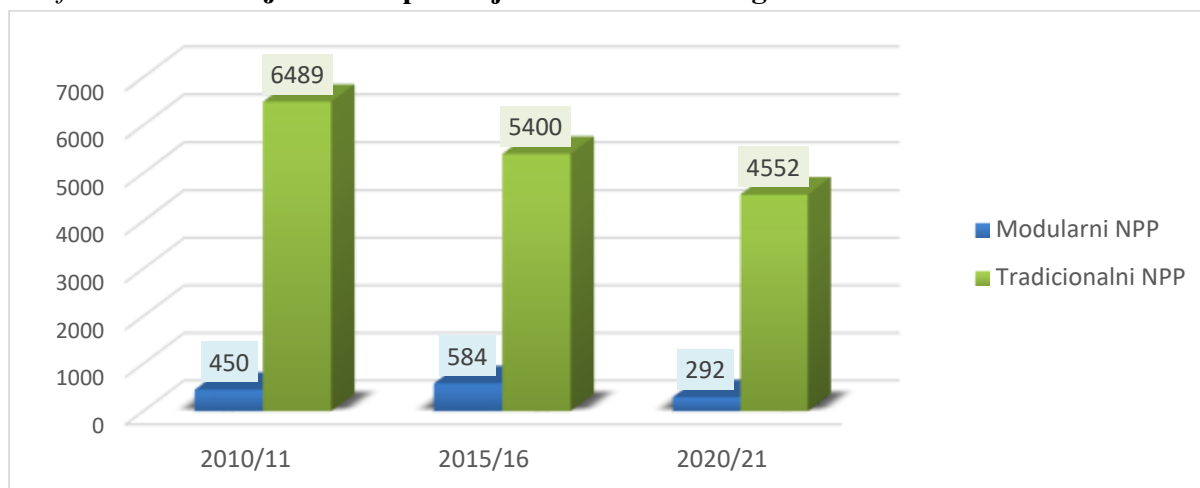
U srednjem stručnom obrazovanju Hercegovačko-neretvanskog kantona nema značajnijih promjena u zastupljenosti modularnih i tradicionalnih NPP u posljednjih deset godina, što je vidljivo na grafikonu 28. Broj kvalifikacija za koje se školuje po modularnim NPP je imao blagi rast do 2014. godine kada je u primjeni bilo maksimalnih 16, a potom se broj modularnih NPP stalno smanjuje. Školske 2020/21. godine po modularnim NPP učenici se školuju za sedam kvalifikacija/zanimanja.

Grafikon 28 Primjena NPP po broju kvalifikacija/zanimanja u HNK

Kada se posmatra broj učenika koji su obuhvaćeni školovanjem po modularnim NPP, u prvom petogodištu vidljivo je malo povećanje. Školske 2010/11. godine bilo je obuhvaćeno oko 6 % učenika, a 2015/16. obuhvaćeno je 10 % učenika (584 od ukupno 5984 učenika). U narednom petogodištu broj učenika koji se školuju po modularnim NPP se smanjuje, tako da je 2020/21 opet obuhvaćeno 6 % učenika (292 od ukupno 4844). Podaci su dati u grafikonu 29.

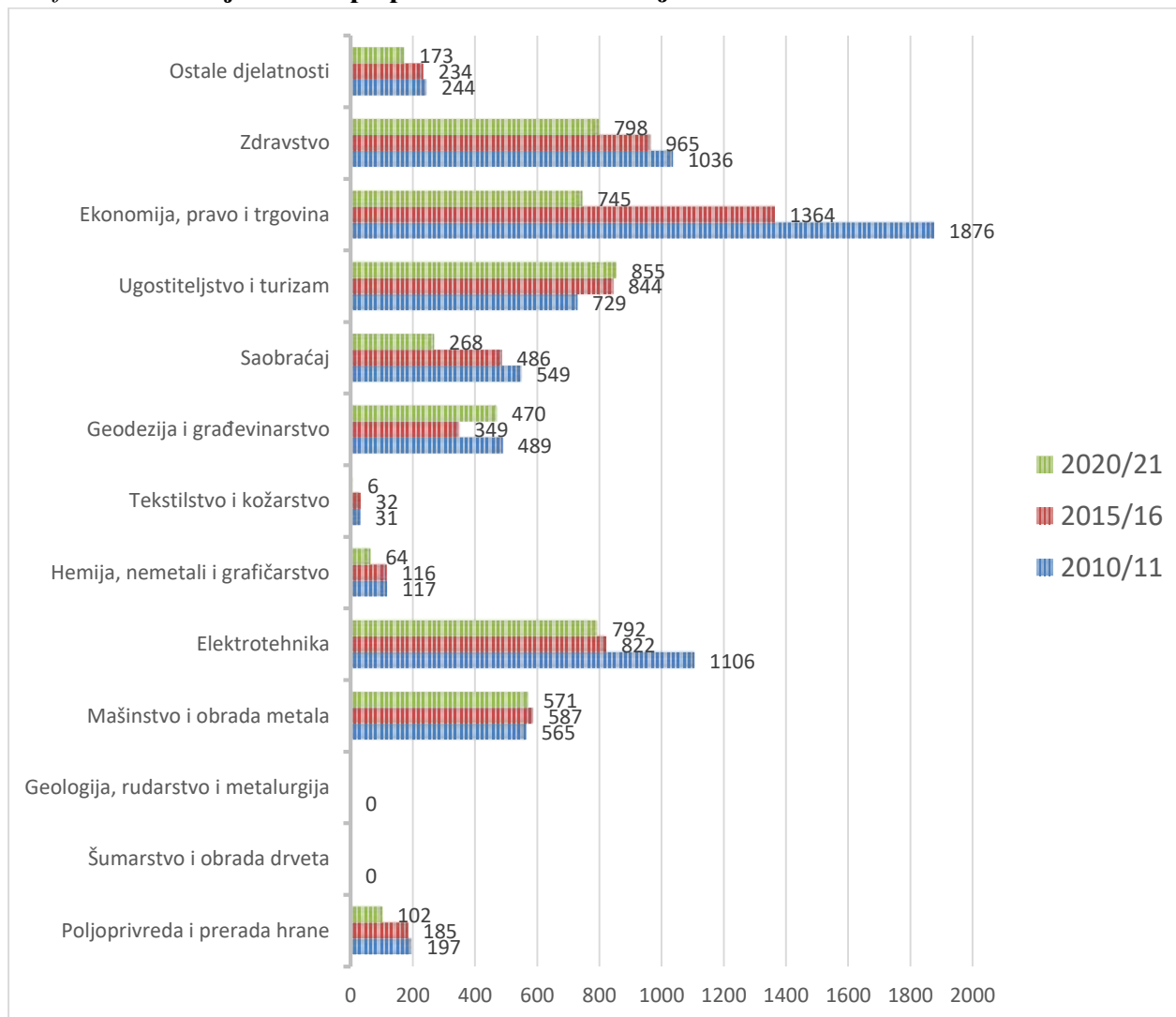
Grafikon 29. Primjena NPP po broju učenika u Hercegovačko-neretvanskom kantonu

Od 20 hercegovačko-neretvanskih škola za srednje stručno obrazovanje samo u tri škole primjenjuju se modularni nastavni planovi i programi. Jedna škola u potpunosti radi po modularnim NPP (građevinska škola), a u ostale dvije škole ovi programi se primjenjuju samo za pojedine kvalifikacije/zanimanja.

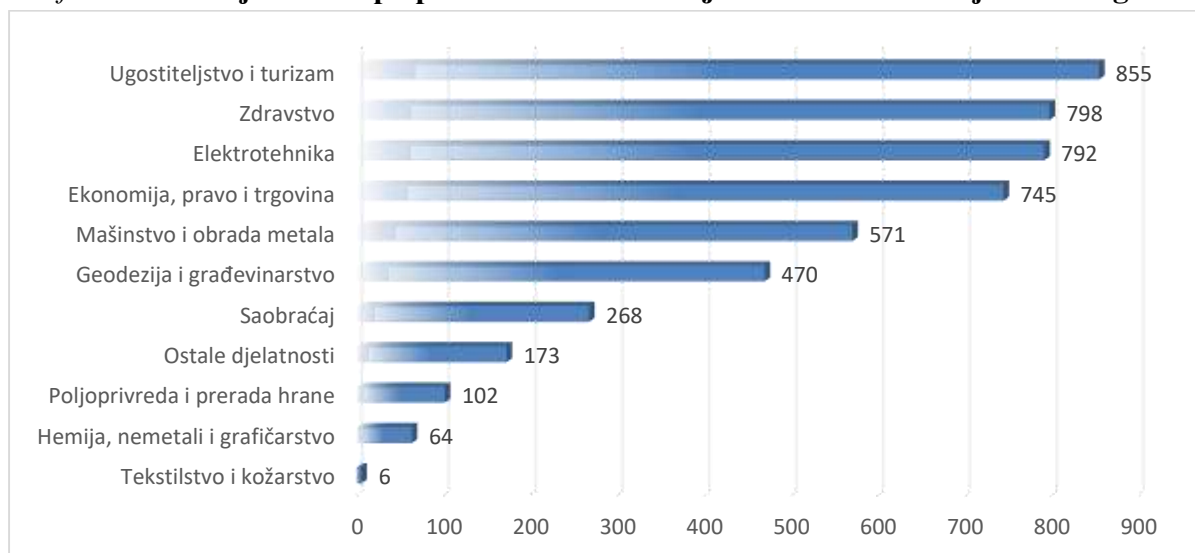
Školske 2020/21. godine u srednjem stručnom obrazovanju se školuje za 72 kvalifikacije iz 11 porodica zanimanja (nema šumarstva i obrade drveta i geodezije, rudarstva i metalurgije). Modularni NPP pojavljuju se samo u četiri porodice zanimanja (poljoprivreda i prerada hrane; geodezija i građevinarstvo; ugostiteljstvo i turizam; zdravstvo).

Grafikon 30. Broj učenika po porodicama zanimanja u HNK

Ukupan broj učenika u srednjem stručnom obrazovanju školske 2010/11. godine bio je 6939, a do 2020/21. godine pao je na 4844 učenika, što predstavlja smanjenje za oko 30%. Grafikon 30 prikazuje promjene broja učenika po porodicama zanimanja u posmatranom periodu. Najveće smanjenje broja učenika vidljivo je u oblasti ekonomije, prava, administracije i trgovine i ta porodica zanimanja je izgubila vodeću ulogu. Smanjenje broja učenika vidljivo je i u elektrotehnici i zdravstvu. Jedino je u ugostiteljstvu i turizmu primjetan stalni porast broja učenika, što je 2020. godine ovu porodicu dovelo na čelnu poziciju.

Grafikon 31. Broj učenika po porodicama zanimanja u HNK u školskoj 2020/21. godini

Podaci za 2020/21. dati u grafikonu 31 pokazuju da je najveća i prilično ujednačena zainteresovanost učenika za sticanje kvalifikacija u okviru četiri porodice zanimanja (ugostiteljstvo i turizam; zdravstvo; elektrotehnika; ekonomija, pravo, administracija i trgovina).

Zapadnohercegovački kanton

Za većinu godina posmatranog perioda iz Zapadnohercegovačkog kantona Agenciji nisu dostavljani podaci ili su podaci bili nepotpuni. Kanton ima četiri škole sa srednjim stručnim obrazovanjem. Za školsku 2015/16. godinu prikupljeni su podaci za dvije, a za 2020/21. za tri škole.

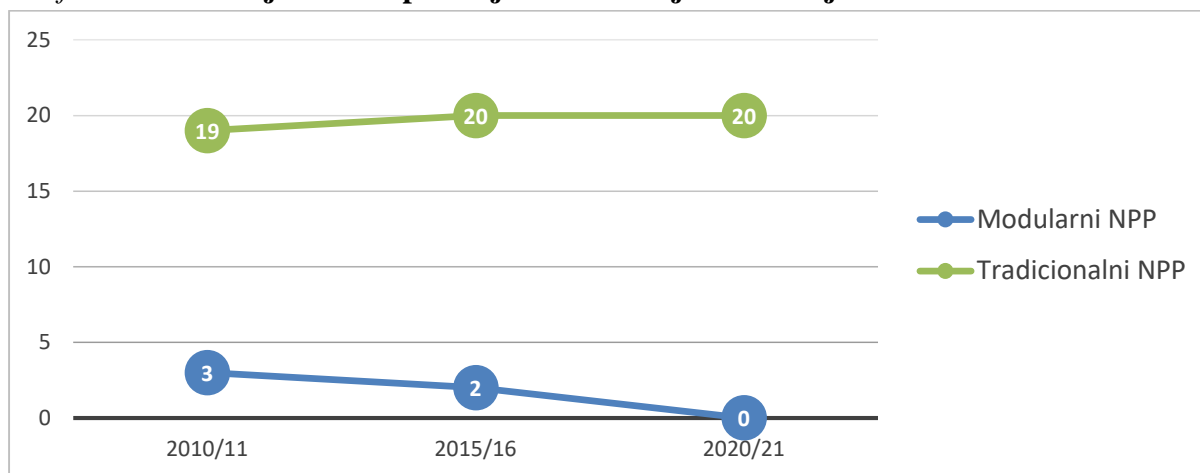
Školske 2010/11. godine modularni NPP su bili zastupljeni u tri škole za tri kvalifikacije/zanimanja i bilo je obuhvaćeno 160 učenika ili 7 % učenika.

Školske 2015/16. godine u dvije škole primjenjuje se po jedan modularni NPP (oblast ekonomija, pravo, administracija i trgovina i druga je elektrotehnika).

Podaci za 2020/21. pokazuju da je Zapadnohercegovački kanton jedan od dva kantona koji su u potpunosti odustali od primjene modularnih nastavnih planova i programa.

Grafikon 32. Primjena NPP po broju kvalifikacija/zanimanja u ZHK

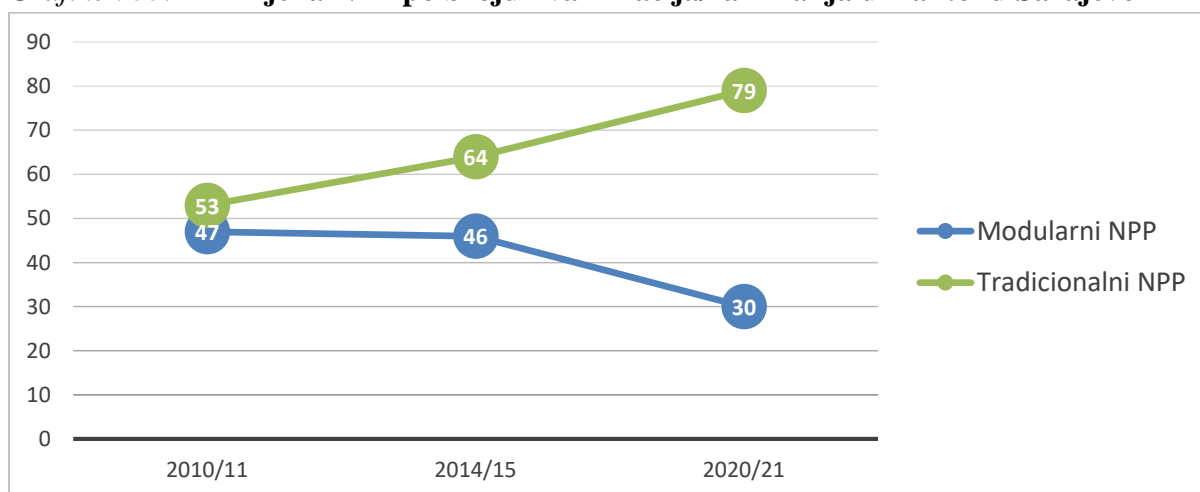
Zbog ilustrativnosti dat je grafikon 32. Ostali parametri koji su predmet ovog izvještaja nisu prikazani zbog nepotpunih podataka.

Kanton Sarajevo

Za Kanton Sarajevo nedostaju podaci za 2015/16. školsku godinu pa su kao srednja godina posmatranog perioda uvršteni podaci za 2014/15.

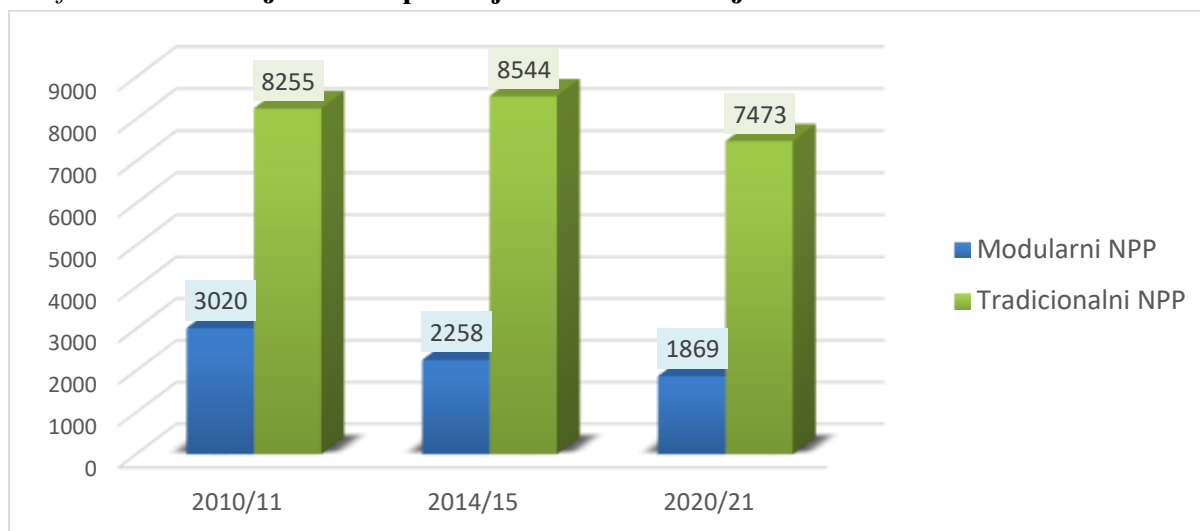
Zastupljenost modularnih nastavnih planova i programa, posmatrano po broju programa koji se primjenjuju i po broju obuhvaćenih učenika, prikazana je u grafikonima 33 i 34. U prvoj polovini posmatranog desetogodišnjeg perioda nije bilo značajnijih promjena. Školske 2010/11. godine modularni NPP su bili zastupljeni u 47 zanimanja i bilo je obuhvaćeno 3020 učenika ili oko 27 %, a 2014/15. zastupljeni su u 46 kvalifikacija/zanimanja i obuhvaćeno je 2258 ili 21 % od ukupnog broja učenika u srednjem stručnom obrazovanju.

Grafikon 33. Primjena NPP po broju kvalifikacija/zanimanja u Kantonu Sarajevo

U drugom petogodištu dolazi do značajnog smanjenja broja modularnih NPP na 30 i povećanja broja tradicionalnih NPP na čak 79. Treba istaći da je 2010. godine broj kvalifikacija/zanimanja koji se školuju po modularnom i tradicionalnom pristupu bio gotovo izjednačen da bi u narednom periodu došlo do znatnog povećanja broja tradicionalnih NPP.

Grafikon 34. Primjena NPP po broju učenika u Sarajevskom kantonu

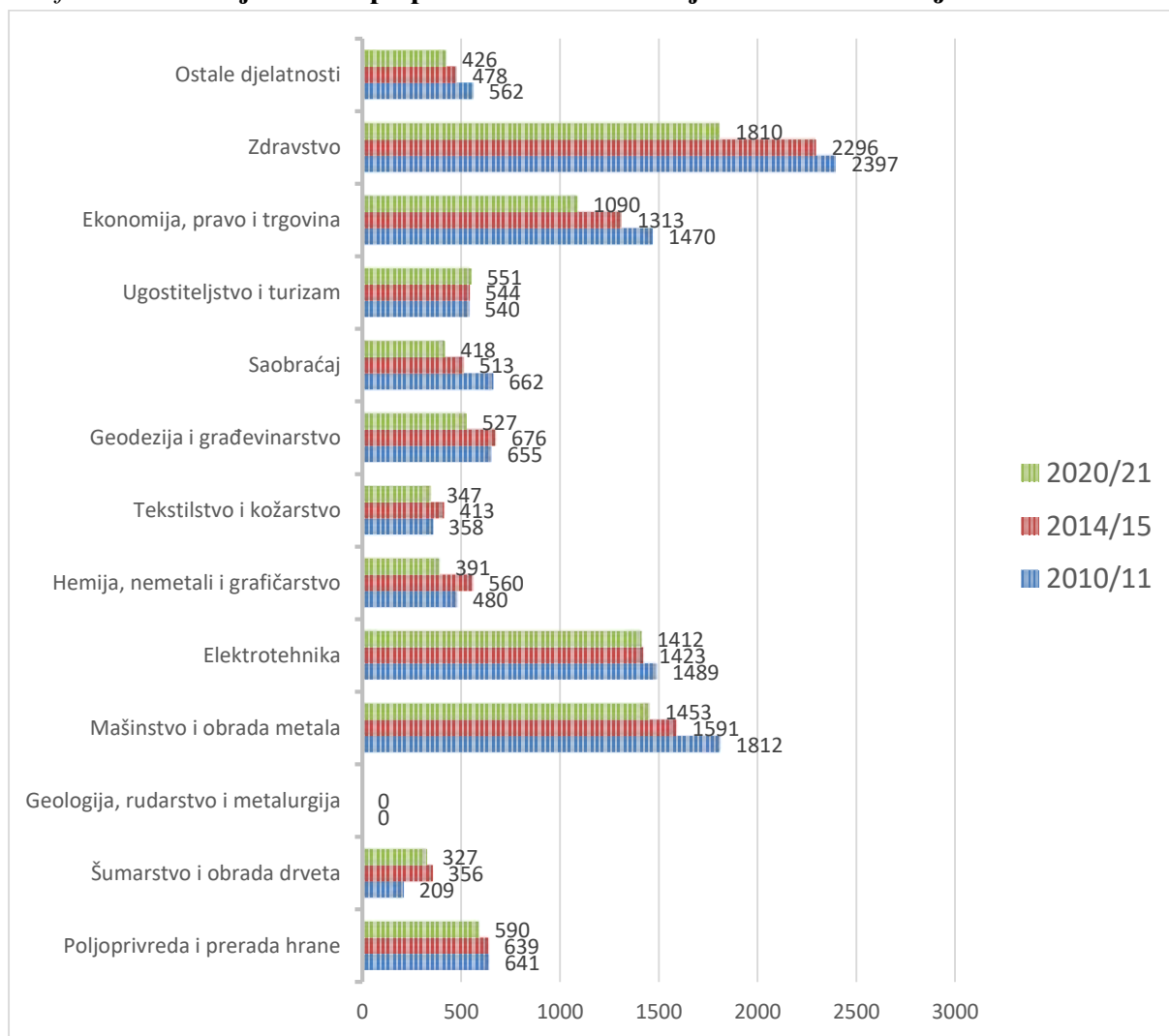

Treba istaći da se broj učenika koji se školuju po modularnim NPP stalno smanjivao, ali je procentualni udio ostajao na približno istom nivou i za školsku 2020/21. godinu iznosi 20 % (1869 učenika od ukupno 9 342).

Školske 2020/21. godine modularni nastavni planovi i programi su zastupljeni u pet od ukupno 21 srednje stručne i tehničke škole u Kantonu Sarajevo. Značajno je da se u četiri škole primjenjuju samo modularni NPP za sve kvalifikacije/zanimanja, a da samo jedna škola pored tradicionalnih ima i jedan modularni NPP. Šesnaest škola radi po tradicionalnim nastavnim planovima i programima.

Posmatrano po porodicama zanimanja, podaci za školsku 2020/21. godinu pokazuju da u šest porodica zanimanja nisu zastupljeni modularni NPP (mašinstvo i obrada metala; hemija, nemetali i grafičarstvo; tekstilstvo i kožarstvo; geodezija i građevinarstvo; saobraćaj; zdravstvo). Nema ni jedne porodice zanimanja za koju se primjenjuju samo modularni NPP. Najveća zastupljenost modularnih NPP je u porodicama zanimanja poljoprivreda i prerada hrane i šumarstvo i obrada drveta.

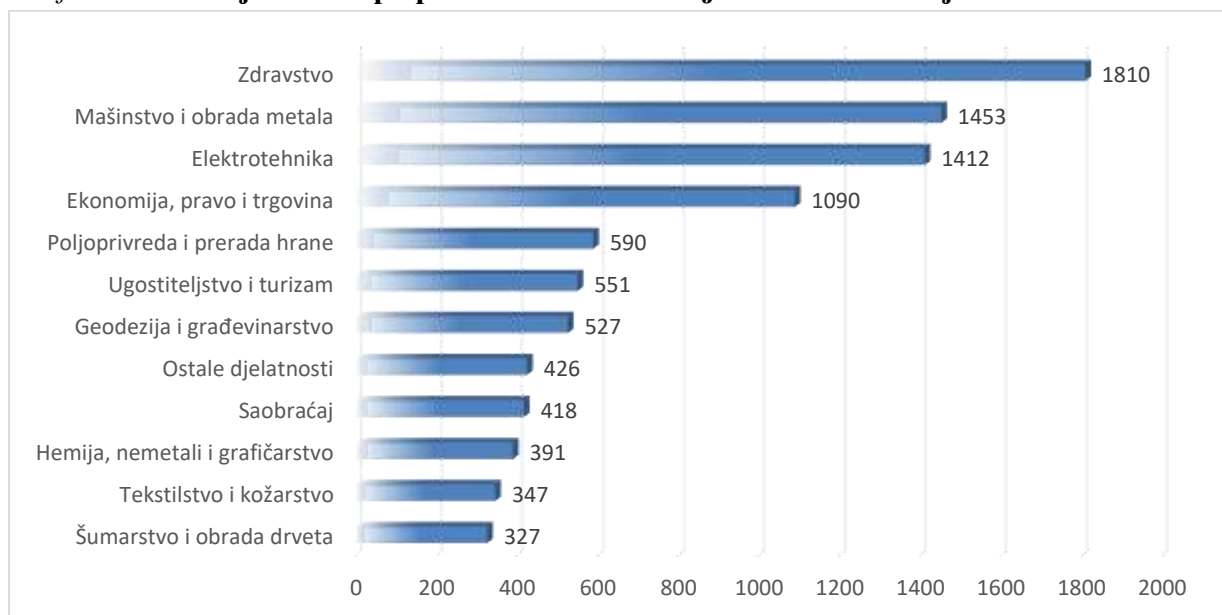
Grafikon 35. Broj učenika po porodicama zanimanja u Kantonu Sarajevo

U periodu od 2010. do 2020. godine, broj učenika u srednjem stručnom obrazovanju Kantona Sarajevo smanjio se za 17 % (sa 11 275 na 9 342 učenika).

Specifično za Kanton Sarajevo je da je zdravstvo porodica zanimanja koja stalno ima ubjedljivo najveći broj učenika (podaci u grafikonima 35 i 36).

Grafikon 36. Broj učenika po porodicama zanimanja u KS u školskoj 2020/21.

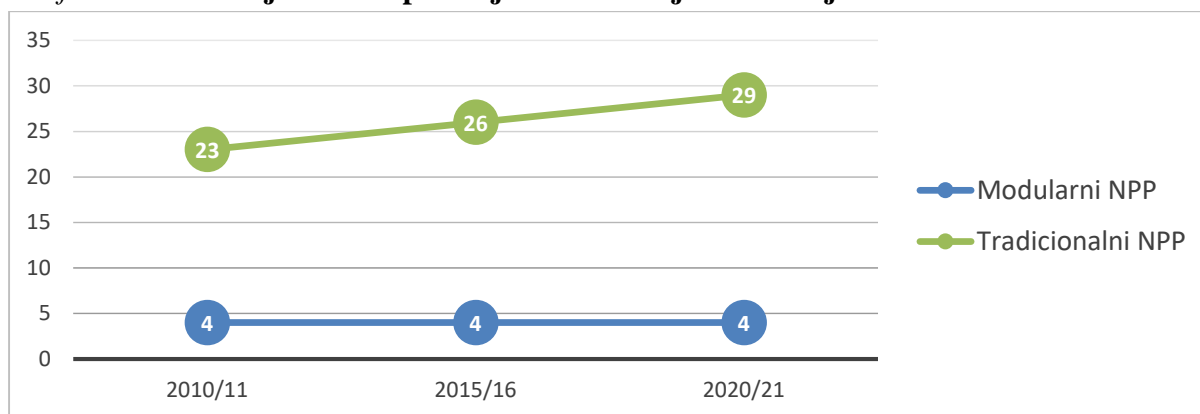
Podaci dati u grafikonu 35 pokazuju da je u posmatranom periodu većina porodica zanimanja imala smanjenje broja učenika (zdravstvo; ekonomija, pravo, administracija i trgovina; mašinstvo i obrada metala) ili je broj učenika ostao na približno istom nivou (elektrotehnika; ugostiteljstvo i turizam; poljoprivreda i prerada hrane).

Najveća zainteresovanost učenika u 2020. godini je za sticanje kvalifikacija u oblasti zdravstva, slijedi mašinstvo i obrada metala pa elektrotehnika. Ove tri porodice zanimanja su vodeće u proteklih deset godina, a za Kanton Sarajevo je specifično da u ovom periodu ekonomija, pravo, administracija i trgovina nije bila u vodeće tri porodice zanimanja.

Kanton 10

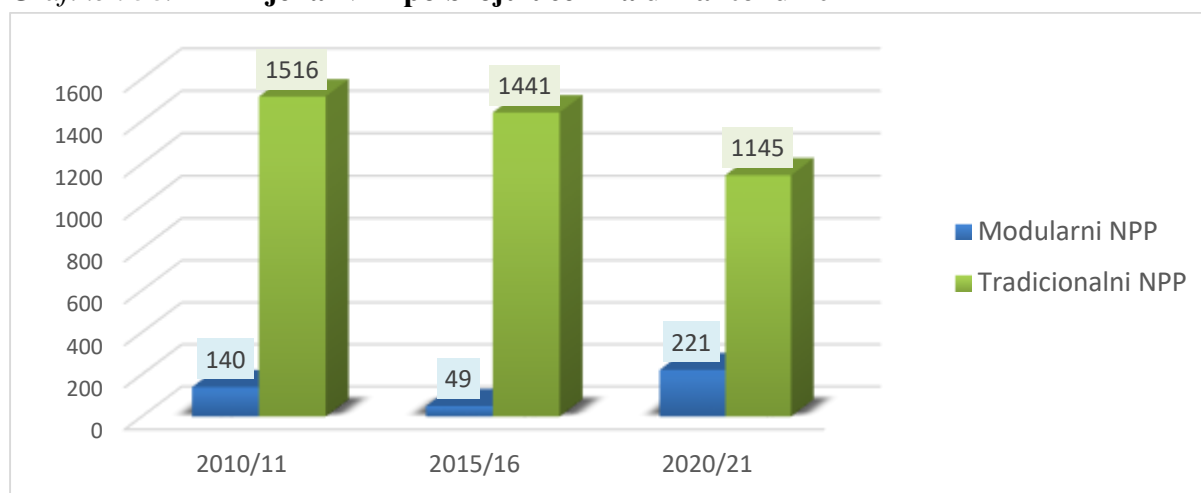
U posmatranom periodu broj modularnih nastavnih planova i programa je konstantan, a jedino je dolazilo do neznatnih kolebanja broja učenika obuhvaćenih ovim programima.

Grafikon 37. Primjena NPP po broju kvalifikacija/zanimanja u Kantonu 10

Školske 2010/11. godine modularni NPP su se primjenjivali za 4 kvalifikacije/zanimanja i školovanjem po ovim programima bilo je obuhvaćeno 5 % učenika u stručnom obrazovanju. Tokom školske 2015/16. godine, modularni NPP se i dalje primjenjuju za sticanje 4 kvalifikacije (od ukupno 28) i obuhvaćeno je samo 49 učenika ili oko 3 %. Ni poslije deset godina broj modularnih NPP se nije promijenio, ali se povećao broj obuhvaćenih učenika na 221 ili 16 % (grafikoni 37 i 38).

Grafikon 38. Primjena NPP po broju učenika u Kantonu 10

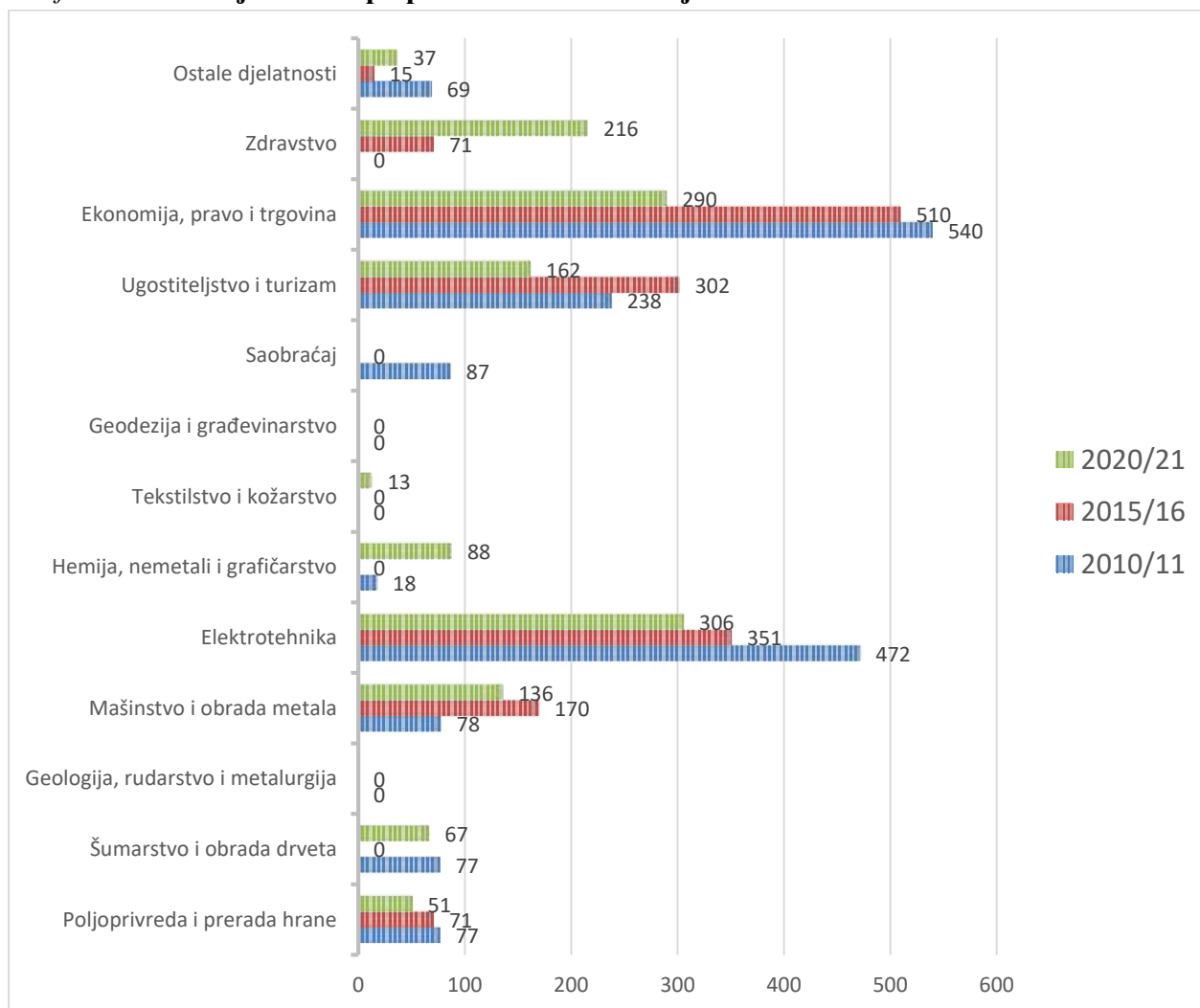

Srednje stručno obrazovanje je organizovano u šest škola i 2015/16. samo u jednoj školi bili su prisutni modularni NPP, a 2020/21. zastupljeni su u dvije škole. U jednoj školi po modularnim NPP stižu se tri kvalifikacije, a u drugoj samo jedna kvalifikacija.

Prema podacima za 2020/21. godinu, modularni NPP su zastupljeni u tri porodice zanimanja (hemija, nemetali i grafičarstvo; ugostiteljstvo i turizam; zdravstvo).

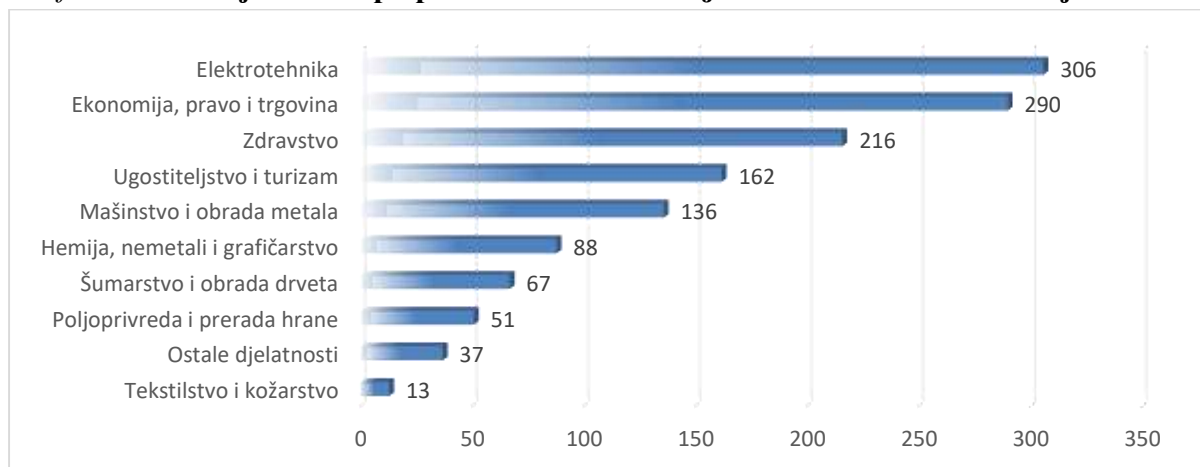
U Kantonu 10 zastupljeno je deset porodica zanimanja (2010/11. bilo ih je devet). Tokom ovog desetogodišnjeg perioda uvedene su kvalifikacije/zanimanja iz porodice zdravstva i tekstilstva i kožarstva, a ukinuta je oblast saobraćaja.

Grafikon 39. Broj učenika po porodicama zanimanja u Kantonu 10

Broj učenika u srednjem stručnom obrazovanju smanjio se u proteklih deset godina za 18 %. Najveće smanjenje broja učenika bilo je u oblasti ekonomije, prava, administracije i trgovine, a najveći rast broja učenika je u zdravstvu (grafikon 39).

Grafikon 40. Broj učenika po porodicama zanimanja u Kantonu 10 u školskoj 2020/21.

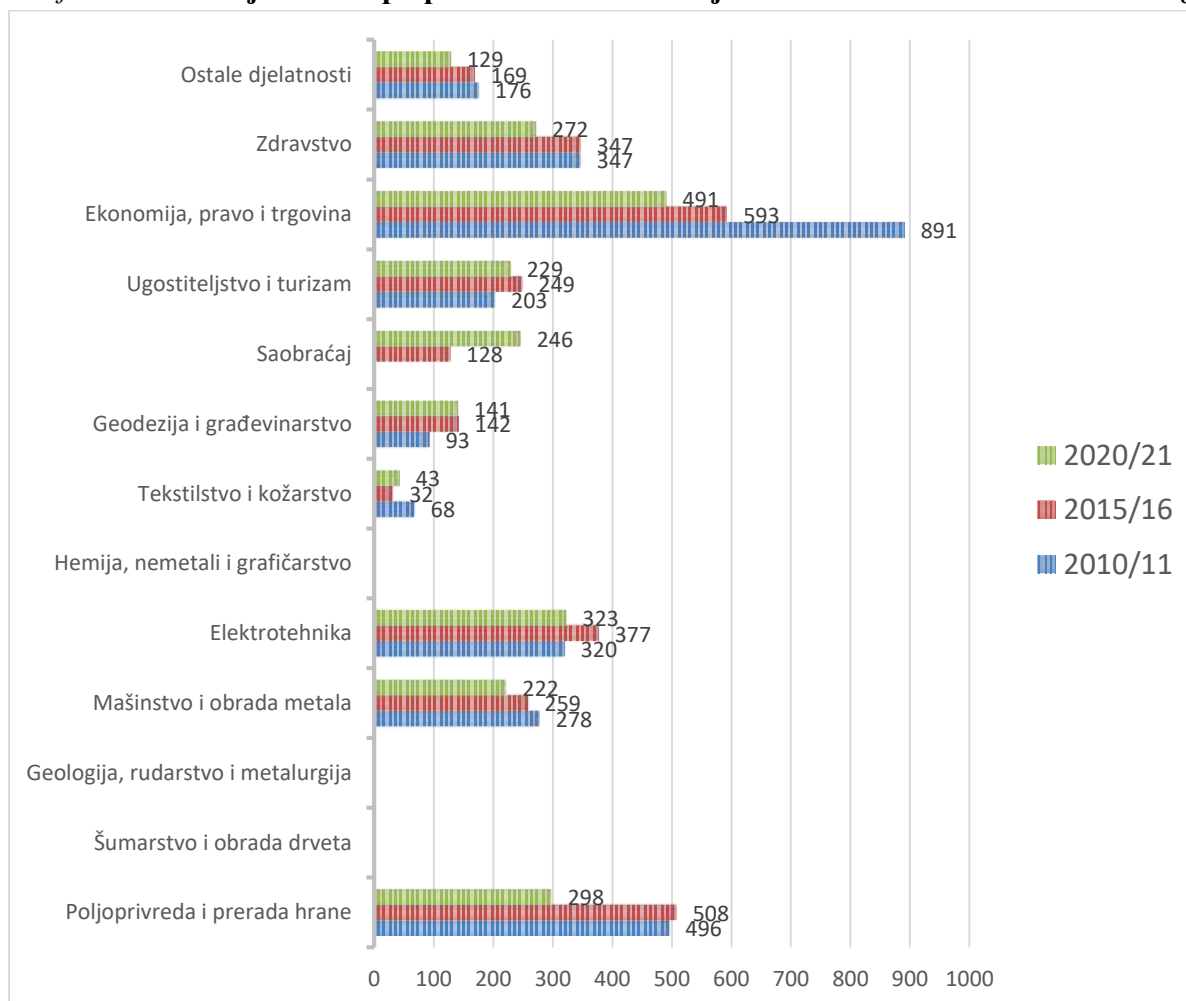
Školske 2020/21. godine najveći broj učenika školuje se u oblasti elektrotehnike pa ekonomije, prava, administracije i trgovine, a zatim ugostiteljstva i turizma (grafikon 40).

Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

Srednje stručno obrazovanje Brčko distrikta Bosne i Hercegovine primjenjuje samo modularne nastavne planove i programe. Školske 2010/11. godine, od 34 kvalifikacije/zanimanja samo za jednu je primjenjivan tradicionalni NPP, a već od sljedeće godine srednje stručno obrazovanje je bazirano isključivo na modularnoj metodologiji.

U tri stručne i tehničke škole tokom 2020/21. učenici se školuju za sticanje 38 kvalifikacija iz 10 porodica zanimanja (nisu zastupljene: hemija, nemetali i grafičarstvo; geologija, rudarstvo i metalurgija; šumarstvo i obrada drveta). Ukupan broj učenika je 2 394, što je za 17 % manje nego 2010/11. godine.

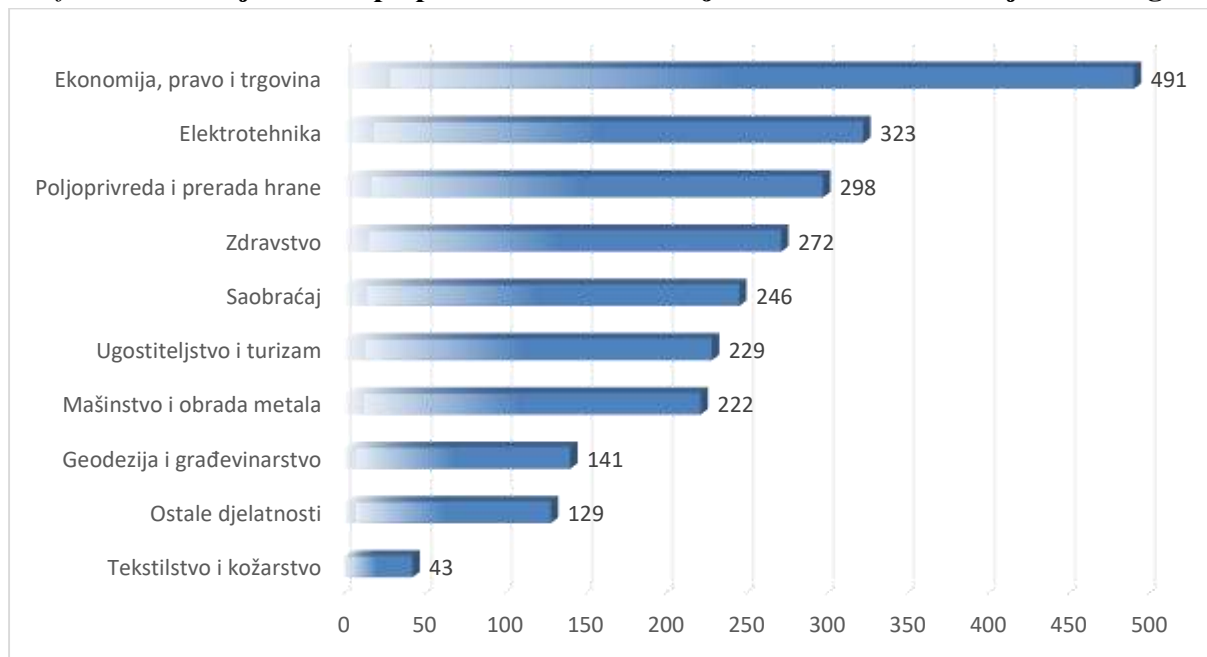
Grafikon 41. Broj učenika po porodicama zanimanja u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine

Karakteristično za Brčko distrikt Bosne i Hercegovine je da ekonomija, pravo, administracija i trgovina drži prvo mjesto s izrazito najvećim brojem učenika u prethodnih deset godina. Posebna

specifičnost je velika zainteresovanost učenika za poljoprivredu i preradu hrane pa je ova porodica zanimanja uvijek na drugom ili trećem mjestu (podaci u grafikonima 41 i 42).

Grafikon 42. Broj učenika po porodicama zanimanja u BD BiH u školskoj 2020/21. godini

Školske 2020/21. godine, ekonomija, pravo, administracija i trgovina ima 491 upisanog učenika, što čini 20 % ukupnog broja učenika. Po broju učenika slijede elektrotehnika pa poljoprivreda i prerada hrane.

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, 88 000 Mostar, Kneza Domagoja bb

Telefon: +387 36 329 908 – telefaks: +387 36 332 093 –
Elektronska pošta: info@aposo.gov.ba – internet stranica: www.aposo.gov.ba

Maja Stojkić, direktorica
Siniša Gatarić, zamjenik direktora – rukovodilac područne jedinice

Priprema izvještaja: Ljiljana Bošković, stručni savjetnik za modularne nastavne planove i programe